

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν αἰγγραμμῶν, βιβλίου παρασχόν ἐν τῇ χάριτι ἡμῶν ἐπιφροσύνης, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἁριστον καὶ χρησιμώτατον ἐν τοῖς παισίν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΣΦΗΡΩΤΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμῆς 100. Ἐξέμνητος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγγραμμῶν γράμματι διατμ. 50.—
 Αμηνισθὸς δολλάρια 4. — Ἀγγλίᾳς καὶ ἑλλῶν ἐν γένει τῶν ἑλλῶν Κρητῶν στήλινια 10.
 Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Η. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἄλλ' οἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουθήμερου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐδριπέδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Παρθέσιον

Ἡμερίδος Β'. — Τόμος 36ος

Ἐν Ἀθήναις, 21 Σεπτεμβρίου 1929

Ἔτος 51ον. — Ἀριθ. 42

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

(Ἐθνικὸν Ἀριστεῖον Γραμματικῶν καὶ Τεχνῶν)

ἘΝΑ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΤΡΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

με σκίτσο τῆς δ. ΛΙΛΙΑΣ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος —
 Ἔπατα ἔμαθα καὶ πῶς χάθηκα. Ἦταν ἓνα καλοκαίρι, στὸ χτήμα τῆς Κηφισιάς. Μᾶς εἶχαν καὶ τοὺς δυὸ σ' ἓνα μωρουδιόσκι καροτσάκι.

Ἦταν τὰ πῶδ' ἔσπερνε, τῆσφις μὴ στείγη ἔξω μονάχο, γιὰ νὰ μὴ στὸ σπιτάκι μινῆς φιληνάδας τῆς. Μὰ μὴ στιγμὴ μόνο. Κι' ὅταν βῆκε, δὲ βῆκε στὸ καροτσάκι παρὰ ἓνα μόνο παιδί. Τὸ ἄλλο εἶχε γίνεϊ ἀφαντο. Ἐφῆξαν παντοῦ, ἔφαγαν τὸν κάσμο. — Μιμάκης πουθενά!

Ἀτοῖγγανοί, τώρα, με εἶχαν κλέψει; Ἄλλοι; Κανένας δὲν ἔμαθε ποτέ. Ὅστε πῶς καὶ γιὰτὶ με πῆγαν ὡς σ' ἓνα χωριὸ τοῦ Μοριά καὶ με πέταξαν ἐκεῖ στὸ προαύλι μιάς ἐκκλησιάς. Ἀὐτὸ ἔμεινε γιὰ πάντα μυστήριον. Τὸ πῶδ' ἔμαθον ὅμως εἶναι, δι' Ἀτοῖγγανοί, θάταν οἱ κλέφτες μου, γιὰτὶ ἂν δὲν ἐφάνηκαν στὴν Κηφισιά ὅταν κλέφτηκα, φάνηκαν ὅμως στὸ χωριὸ μου ὅταν βρέθηκα.

Ἄλλὰ τὸ πῶδ' συγκινητὸ ἂπ' ὄλα γιὰ μένα, ἦταν ἔν' ἄλλο «μυστικὸ» πῶδ' μου φανέρωσε ψιθυριστά, σὶ' αὐτὶ, ἢ γλυκεῖα μου μητέρα:

— Ἐσὺ μόνον βύζαξες τὸ γάλα μου, μὸς εἶπε, σάν πρωτότοκος. Ἐπειδὴ δὲν μπόρῳσα νὰ βυζαίνω δυὸ παιδιὰ μαζί, γιὰ τὸ Νάνη εἶχα παραμάννα!

Μ' ἀγαποῦσε λοιπὸν περισσότερο ἐμένα; Ὅχι βέβαια. Μὰ ἴσως ἤθελε νὰ με κάμῃ νὰ πιστέψω, ἔτσι, γιὰ μὴ ἰκανοποίηση. Γιατὶ πῶς εἶχε ζῆσει ὁ Νάνης!

Καὶ πῶς, στὸ διάστημα αὐτὸ τῶν δέκα χρόνων, εἶχα ζῆσει ὁ φτωχὸς ἐγὼ! Κι' ὅμως! Ἰσα-ἴσα γιὰτὶ ἔζησα ἔτσι, ἐγὼ, στὴν ἴδια ἡλικία τοῦ Νάνη, ἤξερα

Ἡ Νίνα πετόχτηκε στὸ παράθυρο... (Σελ. 494, στ. α')

περισσότερ' ἂπ' αὐτόν, κι' ὁ πατέρας μας τοῦ ζητοῦσε ὄχι μόνον νὰ μ' ἀγαπᾶ, παρὰ καὶ νὰ με σέβεται, νὰ με συμβουλεύεται καὶ νὰ μ' ἀκούῃ.

Ἄν ὑπόφερα, ἂν ἐπόνεσα, ἂν ταλαιπωρήθηκα στὴ ζωὴ μου, αὐτὴ, αὐτὴ ἦταν ἡ μεγαλύτερη ἰκανοποίησιν. Καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσω πῶς τότε ὁ Νάνης, ὅσο κι' ἡ Διλή, τ' ἀγαπυμένα μου ἀδέρφια, ποτὲ δὲν παράκουσαν σ' αὐτὸ

τὸν πατέρα τους. Μ' ἀγαποῦσαν, με σέβονταν καὶ μ' ἀκούγαν πάντα σὰ μεγαλύτερο.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ἦὰ καρακάτω δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σὰς τὰ διγηθῶ, — τὰ φαντάζεστε. Κι' ἔρχομαι στὸ καλοκαίρι τοῦ ἴδιου ἐκείνου χρόνου.

Ὁ πατέρας μου, ὁ Φάνης, ὁ Μαυρούκος κι' ἐγὼ, ξεκινήσαμε γιὰ ἓνα ταξίδι στὴν Ἑλλάδα, πῶδ' θὰ εἶχε τρεῖς ὀρισμένους σταθμούς.

Καὶ πρῶτα πῆγαμε στὴ Σύρα. Γιατὶ στὸν Παννάγαρη, πῶδ' ἦταν νεκρὸς παπᾶς, θέλησα νὰ προσφέρω τὸν πρῶτο φόρο τῆς εὐγνωμοσύνης. Ὅπως τ' ἀναγνώρισαν κι' ὄλοι, ἂν δὲν ἦταν αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος, ποτὲ τῶς δὲ θὰ ξανάβρισκα τὴν οἰκογένειά μου καὶ δὲ θὰ γινόμεστε τόσο εὐτυχημένοι...

Κλέψαμε πάλιν στὸ φτωχὸ τοῦ τάφο, τὸν στολίσσαμε μὲ μὴ μαρμαρένια πλάκα, φυτέψαμε ὀλόγυρα λουλούδια, καὶ φύγαμε μὲ τὴν ὥραϊα συναίσθησιν ὅτι ἐξπληρώσαμε ἓνα χρέος ἱερό.

Ἀπὸ κεῖ τραβήξαμε γιὰ τὴ Σπάρτη. Μὲ τὸ ἴδιο βαπόρι πῶδ' ταξιδέψαμε καὶ τότε τὰ τρία ὄρφανά τοῦ Παννάγαρη, — ἀλλὰ πρῶτη θέση τώρα, καὶ μορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τὴν ἐκπληξῆ τοῦ καλοῦ μας κ. Ἀνατονάκη, — πῆγαμε ὡς τὸ Γόθειο, κι' ἀπὸ κεῖ, με τ' ἀμάξι, ὡς τὴν πατρίδα τοῦ Λεωνίδα κι' ὡς τὸ σπιτάκι τῆς κυρᾶς Κωσταιγας. Ἦταν πάλιν πρῶτ', πολὺ πρῶτ', Κανένας στὸ σπιτάκι δὲν εἶχε ξυπνίσει, μὰ καὶ κανένας δὲν μᾶς περίμενε. Σταθήκαμε κεῖ-ἀπέξω, στὸ δρομάκο. Ὁ Φάνης, με τὴ φυσιορμονικά του, πῶδ' τὴν εἶχε κουβαλήσει ἐξπῆτηδες, ἀρχισε νὰ παίξῃ τὴν «εἰσαγωγή». Κι' ὕστερα ἐγὼ ἀρχισα τὸ τραγοῦδι μου:

πῶδ' κεῖ, με τ' ἀμάξι, ὡς τὴν πατρίδα τοῦ Λεωνίδα κι' ὡς τὸ σπιτάκι τῆς κυρᾶς Κωσταιγας. Ἦταν πάλιν πρῶτ', πολὺ πρῶτ', Κανένας στὸ σπιτάκι δὲν εἶχε ξυπνίσει, μὰ καὶ κανένας δὲν μᾶς περίμενε. Σταθήκαμε κεῖ-ἀπέξω, στὸ δρομάκο. Ὁ Φάνης, με τὴ φυσιορμονικά του, πῶδ' τὴν εἶχε κουβαλήσει ἐξπῆτηδες, ἀρχισε νὰ παίξῃ τὴν «εἰσαγωγή». Κι' ὕστερα ἐγὼ ἀρχισα τὸ τραγοῦδι μου:

Κεί που πάς, λέει,
Στό χωριό, λέει,
Μή χτυπάς, λέει,
Κάθε πόρτα, λέει,
Γιατί είναι, λέει,
Και καλοί, λέει,
Καταίτι... κακοί!

«Η καίμενη ή Νίνα νόμιζε πως τάκουγε στον ύπνο της! Μά κι' όταν κατάλαβε πως αληθινά ή φωνή μου κι' ή φυσιογνωμία του Φάνη ακουγόνταν απ' τόν δρόμο, και σηκώθηκε, και πετάχτηκε στο παράθυρο, και μάς είδε, μαζί και τόν Μαυρούκο, μαζί και τόν Άγνωστο της Κέρκυρας, — πάλι ή Νιούλα μας έτριβε τά μάτια της, πάλι ένόμιζε πως όνειρευόταν!

Τής δώσαμε τόν διαμαντένιο δοχτυλίδι που μου είχε δανείσει, τής δώσαμε για τόν τόκο και πολλά άλλα πράγματα, — τί; μήπως δέν είχα «καζαντήσει»; — μείναμε δυό μέρες στη Σπάρτη και φύγαμε, αφήνοντας πάλι τή Νίνα στη μάνα της, που είχε πιά όλα τά μέσα να τή σπουδάσει...

«Από κει πήγαμε με ομάδα στην Τριπολη, — ή πατέρας μου ήθελε αυτό τόν δρομολόγιο, για να ιδή τήν Άρκαδία που δέν τήν ήξερε, τήν Άρκαδία με τά ψηλά βουνά της, με τά θαυμάσια δάση της, όπου βασιλεύει άλλη φορά ό μυθικός Πάν, — πήραμε τόν σιδηρόδρομο της Πελοποννήσου, τόν παλιό μας φίλο, φτάσαμε ίσια στο Αίγιο κι' από κει, με τάμάξι, ίσια στο χωριό!

«Η πρώτη μου οικογένεια τά ήξερε όλα και μάς περίμενε. Α, με τί συγκίνηση ξαναείδα τήν ψυχομάννα μου, τόν ψυχοπατέρα μου, τόν Αντρίκο, τή Μαρούλα, τόν Βαγγέλη, τόν σπιτάκι όπου πέρασα τά παιδικά μου χρόνια, τόν δρόμο μας, τούς χωριανούς δλους, ακόμα και τόν Κρικρή!

«Ο πατέρας μου ζήτησε να τόν πάμε στον Αη-Γιάννη και να τού δείξουμε τόν μέρος όπου με είχαν βρεί. Κι' εγώ πάλι θέλησα να ξαναϊδω τά χωράφια εκείνα, όπου είχα περιπλανηθεί και βραδυαχτεί κλαίγοντας, όταν έμαθα πως δέν ήμουν παιδί τού μαστρο-Παύλου.

«Περιττό να σας πω πως ό πατέρας μου γύρεψε απ' τόν άρρωστο ακόμα παραγκό τόν λογαριασμό για τά έξοδα τής «διατροφής μου» και τού τόν εξόφλησε με τόν παραπάνω. Κι' όταν ό ψυχοπατέρας μου τού παραπονέθηκε πως τού δίνει πολλά, πάρα πολλά, ό πατέρας μου, κοιτάζοντας τήν κυρά-Παύλαινα που μ' έσφιγγε στην άγκαλιά της, είπε: «Μά πληρώνεται με δα-δσα ή αγάπη!» Έτσι εξασφαλίστηκε κι' ή πρώτη μου οικογένεια, — οι καλοί άνθρωποι και τά καλά παιδιά που τούς αξίζει καθ' εύτυχία.

«Δυό λόγια ακόμα για τόν Φάνη, τόν αδερφό μου από τήν τρίτη οικογένεια: Βρέθηκε επιτέλους κι' ό άνθρωπος που γύρευε, για να τόν υποστηρίξει να μπή

στο Ώδειο... Κι' ό Φάνης σπούδασε και φωνητική μουσική και κατόπι πήγε στην Ίταλία. Όπως τόν προφήτευαν δλοι όσοι άκουγαν τή «φωνάρα» του, έγινε ένας μεγάλος τραγουδιστής, που φημίστηκε σ' όλη τήν Εύρώπη. Μά ό δυστυχισμένος πέθανε νέος, είκοσιπέντε μόλις χρονών. Δέν ήταν για να ζήση περισσότερο τόν χλωμό ποιδη, που όλο έζηχε τή νύχτα... Τό ήξερα, τόν περίμενα κι' όμως ποτέ δέ λυπήθηκα περισσότερο, παρά όταν μου ήρθε από κει-πέρα ή είδηση τού θανάτου του.

Για μένα, δέ θα σας πω άλλο τίποτα. Δέ σας ενδιαφέρει ή κατοπινή μου ζωή. Θέλησα μόνο να σας διηγηθώ πως έζησα, τί είδα, τί έπαθα και τί έκαμα, σ' όλη σχεδόν τήν Ελλάδα, όταν ήμουν παιδί σαν και σας, — ένα παιδί όμως με τρεις οικογένειες!

Δήμης Περίδης

«Εδώ τελειώνει τόν χειρόγραφο που μου άφησε, φεύγοντας για τήν Εύρώπη, τόν Παιδί με τες τρεις οικογένειες. Και ξαναπαίρνω τόν λόγο για να σας ρωτήσω: Δέν έκαμα καλά και σας τόν έδωσα να τόν διαβάσετε και σεις; Αδτή ή ιστορία, κι' έτσι μάλιστα όπως τή διηγήθηκε ό ήρωάς της, δέν είναι κάτι που δέ θα τόν ξεχάσετε ποτέ!

«Αν με ρωτήσετε τώρα και σεις, τί απέγινε ό Δήμης Περίδης, δέν ξέρω τίποτα! Θυμάστε που μου είπα πως θάμεινε στην Εύρώπη χρόνια. Και πραγματικώς, πέρασαν κάμποσα από τότε που έφυγε. Αλλά δέν μού έδωσα σημάδι ζωής, ούτε άκουσα τίποτα γι' αυτόν ή για τήν οικογένειά του, αν κι' από τότε ρά τισα κολλούς.

«Γι' αυτό όποθέτω πως και τόν «Δήμη Περίδης» εν' ένα ψευδώνυμο, που τόν πήρε μόνο για να γράψη τήν ιστορία του, και πως δέν μπορεί παρά να διακρίτη και νακούγεται σήμερα — με τόν αληθινό όνομά του, που δέν μάς τόν φανέρωσε, — ένας νέος με τά χαρίσματα τού Δήμη. Γ. Ρ. Ξ.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

ΤΑ ΠΛΟΥΤΗ ΚΑΙ Η ΕΥΤΥΧΙΑ

«Ο Κροίσος, ό βασιλιάς της Λυδίας, ήταν από τούς πλουσιώτερους ανθρώπους της εποχής του και όλοι τόν θεωρούσαν ευτυχισμένο κι' άπρόσβλητο από κάθε δυστυχία. Κι' όμως ή ιστορία που θα σας διηγηθώ, φανεώνει ότι ό πλούτος δέν εξασφαλίζει πάντα τήν ευτυχία.

«Ο Κροίσος είχε δυό γιούς. Ο μεγαλύτερος, ό Άτης, είχε τά πιο ευγενικά προτερήματα κι' ό βασιλιάς είχε γι' αυτόν σωστή λατρεία. Μιά μέρα είδε όνειρο, ότι τόν παιδί του αυτό έμελλε να σκοτωθή από σιδερένιο όπλο. Πρόσταξε λοιπόν να πάρουν από τόν παλάτι όλα τά σιδερένια όπλα που μπορούσαν να βλάψουν τόν γιό του, και τού είπε να φύγει από τόν στρατό και να μείνει στις Σάρδεες, στην πρωτεύουσα τού βασιλείου. Σε λίγον καιρό, ήρθαν πρέσβεις από τή Μυσία, χώρα όποταγμένη στον Κροίσο, και ζήτησαν τή βοήθειά του.

«Αφέντη, είπαν, ένας τεράστιος άγριοχοίρος κατέθηκε από τά βουνά και θερίζει τή χώρα μας. Τού κόου πολεμούμε να τόν σκοτώσουμε. Ο λαός περμένει από σένα να τού στείλεις τόν γιό σου τόν Άτη, που είναι θαυμάσιος κυνηγός, μαζί με στρατιώτες, για να έξοντώση τόν θηρίο.

«Ο Κροίσος τότε συλλογίστηκε τόνειρο κι' ανατρίχιασε.

«Τό γιό μου, είπε, δέ μπορώ να τόν στείλω, γιατί τόν χρειάζομαι αυτό τόν καιρό για τίς όποθέσεις τού βασιλείου. Θάρθει όμως μαζί σας ένα απόσπασμα από καλούς κυνηγούς να σκοτώσουν τόν άγριοχοίρο.

«Όταν έφυγαν οι πρέσβεις της Μυσίας, ό Άτης, που τά είχε άκούσει όλα, πήγε στο βασιλιά κι' έκαμε τά παράπονά του:

«Πατέρα, είπα, πολέμησα πάντα όταν με πρόσταξες και ποτέ δέ νικήθηκα. Στο κυνήγι είμαι ό πρώτος απ' όλους τούς συνομηλικούς μου. Τι θα πούν οι άνθρωποι αυτοί, που τούς άρνήθηκες να με στείλεις στη χώρα τους; Δέ θα πούν ότι ό Άτης, ό διάδοχος τού βασιλείου, είναι δειλός κι' ότι ό πατέρας του τόν κρύβει και τόν φυλάει από κάθε κίνδυνο; Αν δέ θέλεις να χάσω τήν υπόληψη και τόνόμά μου, άσε με να πάω να σκοτώσω τόν θηρίο.

«Όχι, αγαπητό μου παιδί, είπε ό Κροίσος, δέν μπορώ να σ' άφισω. Ένα όνειρο με προειδοποίησε ότι μέλλεις να σκοτωθής από σιδερένιο όπλο, και γι' αυτό σε πήρα από τά στρατεύματα και σ' έφερα στο παλάτι. Είσαι διάδοχος μου και χρωστώ να προφυλάξω τή ζωή σου με κάθε τρόπο.

«Πατέρα μου, αυτά όλα με συγκι-

νούν. Αλλά που θα βρεί ό άγριοχοίρος τόν σιδερένιο όπλο να με χτυπήσει; Μή με στέλνεις, αφού τόν θές, σε μάχη με ανθρώπους. Αλλά ένα κυνήγι τί σχέση μπορεί ναχει με τόνειρό σου;

«Ο βασιλιάς βρήκε τή σκέψη τού γιού του λογική κι' όποχώρησε.

«Για καλό έμωσ και για κακό, τού είπε γελώντας, θα σου δώσω μαζί σου έναν άνθρωπο άφοσιωμένο, να μαι ήσυχος.

«Φώναξε έναν αυλικό από τή Φρυγία, όνομαζόμενο Άδραστο, που τού είχε μεγάλη εμπιστοσύνη, γιατί ήταν γενναίος και τίμιος.

«Άδραστε, τού είπε, σου εμπιστεύομαι τόν γιό μου. Έσείς τί όνειρο έχω ιδεί γι' αυτόν και πόσο άνησυχώ σαν πατέρας. Πρόσεχε τόν στο κυνήγι και φρόντισε να μου τόν γυρίσης γερό.

«Αφέντη, είπε ό αυλικός, μπορείς να βραϊζεσαι σε μένα. Θα προσέχω τόν

βασιλόπουλο, κι' αν κινδυνέψει και μια μόνο τρίχα της κεφαλής του, είνι' έτοιμος να θυσιάσω και τή ζωή μου για να τόν σώσω.

«Ο Άτης κι' ό Άδραστος έφυγαν για τόν κυνήγι, μαζί με άλλους πολεμιστές. Έφτασαν στη Μυσία και κατάφεραν να περικυκλώσουν τόν θηρίο, που όπερασπιζόταν επίμονα τή ζωή του. Άρχισαν τότε να τόν χτυπούν με τά κοντάρια. Αλλά ή σκληρή μοίρα θέλησε να πραγματοποιήσει τήν είδοση της και, άπάνω στην κρησμητή γη, τόν κοντάρι τού Άδραστου ξεφύγει και μπηγεται στο στήθος τού Άτη, που πέθανε σχεδόν άμέσως.

«Έτσι ό Κροίσος, που τόν θεωρούσαν τόν ευτυχέστερο άνθρωπο τού κόσμου, έγινε, μ' όλα του τά πλούτη, ένας από τούς πιο δυστυχισμένους.

ΦΑΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ALPHONSE DAUDET

Ο ΠΙΤΣΙΡΙΚΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΠΑΙΔΙΟΥ

— Συνέχεια από τόν προηγούμενο —

«Σε λίγο γύρισε και μου είπε:

«Ο κύριος δούκας είναι πολύ άπαθνημένος και παρακαλεί τόν κύριο να τόν συγχωρή και να περάσει άλλη μέρα.

«Πολύ φυσικό, ό άνθρωπος μπορεί να είχε κάμια βιαστική δουλειά.

«Τήν άλλη μέρα, ξαναπήγα τήν ίδια ώρα. Από μακριά που μ' είδε ό θυρωρός, μου είπε σοβαρά:

«Ο κύριος βγήκε έξω.

«Πολύ καλά! άπουκρήθηκα μ' αξιοπρέπεια. Πήγε του, σας παρακαλώ, πως τόν ζήτησαν από μέρος τού έφημερίου τού Σαιν-Νιζιέ.

«Δυό, τρεις, τέσσερις φορές άκόμη ξαναγύρισα, και κάθε φορά μούφερναν κι' από μια δικαιολογία. Πότε ό κύριος ήταν στο μπάνιο, πότε στην εκκλησιά, πότε στο κυνήγι. Στα τελευταία μου φαινόταν τόσο γελοίο αυτό τόν μέρος τού κ. έφημερίου» ώστε δέν τολμούσα πιά να τόν ξαναπώ. Αλλά ό ψηλός θυρωρός με προλάβαινε και μούλεγε μ' αξιοπρέπεια:

«Ο κύριος έρχεται από μέρος τού έφημερίου τού Σαιν-Νιζιέ;

«Κι' οι άλλοι λακέδες γελούσαν με μένα, οι γελοίοι! Αν μπορούσα να τούς έδωνα ένα γερό μπάτσο από μέρος δικού μου κι' όχι πιά από μέρος τού κ. έφημερίου...

«Σε δέκα όμως μέρες πάνω κάτω, καθώς γύρισα τόν βράδυ, βρήκα στο θυρωρείο τού σπιτιού μου ένα γράμμα... Μαντεύεις τίνος ήταν; Ήταν τού κόντε, φίλε μου, που μου είχε κάμει τόσο ψυχρή υποδοχή! Μούγραφε να παρουσιαστώ

χωρίς αναβολή στο μαρκήσιο ντ' Ακεβίλ, που ζητούσε γραμματέα.

«Σκέφου τί χαρά, — αλλά και τί μάθημα για μένα! Ο άνθρωπος αυτός ό ψυχρός, ό λιγλόγος, που δέν έλιπιζα τίποτ' απ' αυτόν, είχε φροντίσει αληθινά. Κι' ό άλλος, ό φλύβαρος, ό όποκριτής, με πετοόσε έξω με τούς θυρωρούς του... Αυτή είναι ή ζωή, αγαπητέ μου Δανιήλ, και στο Παρίσι τή μαθαίνει γρήγορα κανείς...

«Έτρεξα άμέσως στο μαρκησίου ντ' Ακεβίλ. Βρήκα ένα γερό ζωηρότατο, γεμάτο νεύρα, άεικίνητο σά μέλισσα και μ' ένα μόνο μάτι, (γιατί τάλ-

λο τόχε χάσει από μια σπαθιά,) αλλά ένα μάτι τόσο ζωηρό και λαμπερό, που έκανε και για τά δυό!

«Κάτι έτοιμάστηκα να πω από εκείνα τά τυπικά, αλλά μ' έκοψε άμέσως:

«— Ας λείπουν τά λόγια! είπα. Δέ μ' άρέσουν. Ίδου τί έχω να σας πω: Γράφω τάπονημονεύματά μου. Δυστυχώς άρχισα κάπως άργά και δέν έχω καιρό να χάνω. Λογάριασα ότι, αν χρησιμοποίησω όλο μου τόν καιρό, πρέπει να έργαστώ τρία χρόνια άκόμη για να τελειώσω. Έλπίζω να ζήσω τόσο, με τή βοήθεια τού Θεού. Αλλά δέν πρέπει να χάσω λεπτό. Αυτό λοιπόν δέν μπόρεσε να τόν καταλάβει ό γραμματικός μου, και θέλει ό άνόητος να παντρευτεί, και μου ζητά δυό μέρες άδεια να κάμει τούς γάμους του!

«— Τί έκαμε λέει; τού είπα. Ούτε λεφτό!...

«— Μά, κύριε μαρκήσιε...

«— Δέν έχει «μά, κύριε μαρκήσιε...» Αν φύγετε για δυό μέρες, θα φύγετε για πάντα.

«— Τότε φεύγω, κύριε μαρκήσιε.

«— Στο καλό!

«Κι' ό άνόητος έφυγε... Έλπίζω, νέε μου φίλε, ότι θα μπορέσεις να τόν αντικαταστήσης εσύ. Ίδου οι δροι μου: ό γραμματικός μου έρχεται πρωί, στις όχτώ, και φέρνει μαζί και τόν πρόγευμά του. Υπαγορεύω ως τόν μεσημέρι. Τό μεσημέρι, ό γραμματικός γευματίζει μόνος του, γιατί εγώ δέν τρώω ποτέ τόν μεσημέρι. Μετά τόν γεύμα, που πρέπει να ναι συντομότατο, άρχίζω πάλι τήν ύπαγορευση. Αν βγώ έξω, ό γραμματικός με συνοδεύει με μολύβι και χαρτί. Υπαγορεύω και στον περίπατο, και σι' άμάξι, και παντού, για να μη χάνουμε τόν καιρό, που είναι λογαριασμένος ως

«Ο Ζάκ, γονατιστός, μπροστά στο μπασούλο...»

τό λεπτό. Τό βράδυ, δειπνοῦμε μαζί και ὕστερα ξαναδιαβάζουμε αὐτά που γράψαμε. Πλαγιάζω στις ὀχτῶ και ὁ γραμματικὸς εἶναι ἐλεύθερος ὡς τὴν ἄλλη μέρα. Δίνω ἐκατὸ φράγμα τὸ μήνα και τὸ δεῖπνο, μέτρια πράγματα, φυσικά. Ἀλλὰ σὲ τρία χρόνια, ἔταν τελειώσουν τ' ἀπομνημονεύματα, ὁ γραμματικὸς θὰ λάβει ἕνα δῶρο, δῶρο βασιλικό, μὰ τὴν πίστη μου! Ἐπιθυμῶ νὰ εἶστε στὴν ὦρα σας πάντα, νὰ μὴ παντρευτεῖτε και νὰ γράφετε καλά. Γράφετε καλά «καθ' ὑπαγόρευση»;

— «ὦ, κύριε μαρκήσιε, σ' ὄλη μου τῆ ζωῆ αὐτῆ τῆ δουλιὰ κάνω...

«— Λοιπὸν! Πίστε χαρτὶ και μελάνι κι' ἄς ἀρχίσουμε ἀμέσως. Εἶμαστε στὸ εἰκοστὸ τέταρτὸ κεφάλαιο. Γράφετε...

«Κι' ἀρχισὲ νὰ μοῦ ὑπαγορεύεις, σεργιανίζοντας ἀπὸ τὴν μὲν ἀκρη τοῦ δικαίου στὴν ἄλλη.

«Ἔτσι, φίλε μου Δανιήλ, ἔγινα γραμματικὸς τοῦ κ. Ἀκεβίλ κι' ὡς τώρα οὐτε ἔχει παράπονο μαζί μου οὐτε γῶ μαζί του. Χτὲς τοῦ εἶπα πὼς ἔρχεσαι και μοῦ δώσω αὐτῆ τῆ μοτιλῖα μὲ τ' ὠρατο κρασί νὰ πάρω μαζί μου. Τρώω, ξέρεις, βασιλικά κάθε βράδυ. Τό μεσημέρι ἄνω γῶ τρώω δυὸ δεκάρες τυρί, μὲσα σὲ πολυτελέστατο πιάτο ἀπὸ φῖνα πορσελάνη μὲ οἰκόσημο... Δὲν εἶναι φιλάργυρος ὁ μαρκήσιος, ἀλλὰ ποῦ νὰ βῆζει τὸ μάγειρο νὰ μαγειρεύει γιὰ ἕναν ἄνθρωπο!... Τό βράδυ ποῦ φεύγω, πηγαίνω και διαβάζω ἑφημερίδες σὲ καμμιὰ λέσχη ἢ περὶνὼ και βλέπω τὸ φίλο μας τὸν Πιερότ. Τὸν θυμάσαι, ἀλήθεια, τὸν Πιερότ; Σήμερα ὁ Πιερότ εἶναι «κύριος Πιερότ» κι' ἔχει μεγάλο κατάστημα, ἔπου πουλεῖ εἰδὴ πορσελάνης. Τῆ μαμμά τὴν ἀγαπᾶ παραπολύ και τὸ σπῖτι του εἶναι ἀνοικτὸ σὲ μένα και πρόθυμο... Τὰ χειμωνιάτικα βράδια, ἔταν δὲν εἶχα νὰ πάω πουθενά, ἦταν ἕνα καταφύγιον. Τώρα ἄνω γῶ εἶσαι σὺ ἐδῶ, δὲν ἔχω ἀνάγκη... Ἄχ, Δανιήλ μου, ἀδελφοῦλη μου, τί χαρὰ ποῦ ἔχω! Τὶ ὠραία ποῦ θὰ περάσουμε οἱ δυὸ μας!»

Γ'

«Ἡ μαμμά μου, ὁ Ζάκ»

Τώρα ποῦ τελειώσε ὁ Ζάκ τὴν ἱστορία του, εἶναι ἡ σειρά μου. Ἡ φωτιὰ σβύνει και τὰ κερά οὐδὲν γίνονται, ἀλλὰ ὁ ἀδελφός μου ἀκούει κρεμασμένος ἀπὸ τὸ στόμα μου τὴν ἱστορία τῆς θλιβερῆς ζωῆς μου στὸ λῆκειο τοῦ Σαρλάντ. Πιερίττὸ νὰ τὰ ξαναπῶ ἐδῶ, οἱ ἀναγνώστες μου τὰ θυμοῦνται βέβαια τὰ πρόσφατα βράσανά μου.

Μὲ τοὺς ἀγκῶνες ἀκουμπισμένους στὸ τραπέζι, και μὲ τὸ κεφάλι μὲσα στὰ δυὸ χέρια, ὁ Ζάκ ἀκούει ἀμύλητος τὴν ἀφήγησή μου. Κάπου κάπου μόνο τοῦ ξεφεύγει ἕνας στεναγμός:

— Καϊμένο παιδί! Καϊμένο παιδί!

Ὅταν τελειώσα, σηκώνεται ἀπάνω μὲ συγκίνηση.

— Δανιήλ, μοῦ λέει, ὁ ἀδελφός Ζερμάν εἶχε δίκιο. Εἶσαι παιδί και δὲ μπορείς νὰ πᾶς μόνος σου στὴ ζωῆ, γι' αὐτὸ ἔκαμες καλά γάρβεις κοντὰ σὲ μένα. Ἄπὸ σήμερα δὲν εἶσαι μόνος ἀδελφός μου, εἶσαι και παιδί μου· κι' ἀφοῦ ἡ μητέρα μου εἶναι μακριά, ἐγὼ θὰ τὴν ἀντικαταστήσω. Ὅ,τι θέλεις θὰ μοῦ τὸ λές, κι' ἐγὼ θὰ φροντίζω γιὰ σένα και θὰ σὲ προσέχω, χωρὶς και νὰ σὲ ἐνοχλῶ, ἐννοεῖται. Θὰ εἶμαι ἡ μητέρα σου ὁ Ζάκ!

Ἐγὼ τὸν ἀγκάλασα γελώντας:

— ὦ, μαμμά μου Ζάκ, τί καλὸς ποῦ εἶσαι!

Κι' ἔκλαψα μὲ τὴν καρδιά μου, ἀπαράλλαχτα ὅπως ἔκλαψε ὁ Ζάκ ἔταν ἦταν στὸ Λυόν. Ὁ τωρινὸς ἄνω γῶ Ζάκ δὲν κλαίει πιά. Στέρεψε ἡ βρόση, καθὼς λέει. Ὅ,τι κι' ἄν τοῦ συμβεῖ, δὲ θὰ ξανακλάψει πιά.

Τῆ στιγμή αὐτῆ χτυποῦν ἑπτὰ, Μιὰ χλωμὴ λάμψη μπαίνει ἀπὸ τὰ τζάμια.

— Ἔρεῖς ἔτι ξημέρωσε, Δανιήλ; Πλάγιασε λοιπὸν, ἔχεις ἀνάγκη νὰ ξεκουραστεῖς.

— Καὶ σὺ, Ζάκ;

— Ἐγὼ δὲν ἔχω κάνει δυὸ μερῶν ταξίδι καθιστός! Ἄλλωστε, στίς ὀχτῶ πρέπει νὰ μᾶται στοῦ μαρκησίου, και ἔρεῖς πὼς δὲ χωρατεύει. Θὰ γυρίσω τὸ βράδυ στίς ὀχτῶ... Ὅταν ξεκουραστεῖς, ἔδω λίγο νὰ πάρεις ἄερα. Πρόσεχε ἄνω γῶ...

Κι' ἐδῶ «ἡ μαμμά μου ὁ Ζάκ» μοῦ ἀραδιάζει ἕνα σωρὸ συμβουλές, ἀτελείωτες. Ἐδὼ τῶς εἶμαι ξαπλωμένος πιά κι' οἱ ἰδέες μου δὲν εἶναι πολὺ καθαρές...

Ἀκούω κάποιον ποῦ μοῦ μιλεῖ γιὰ ἕνα ἐστιατόριο ποῦ εἶναι κοντὰ, γιὰ χρήματα ποῦ εἶναι στὸ γιλέκο μου, γιὰ γέφυρες, γιὰ βουλεβάρτα, γιὰ ἀστυφύλακες, γιὰ τὸ καμπαριὸ τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ. Τὸ τελευταῖο ἀπὸ μοῦ κάνει περισσότερη ἐντύπωση μὲσα στὸν ὕπνο μου. Βλέπω ἐδῶ, τρία καμπαριὰ ἀραδιασμένα, κι' ἀνάμεσα σ' αὐτὰ κάποιον ποῦ κλείνει τὸ παράθυρο, ἀνασκαλεύει τὴ φωτιὰ, μοῦ ρίχνει κάτι στὰ πόδια μου, μὲ φιλεῖ στὸ μέτωπο και φεύγει ἀθόρυβα ἀπὸ τὴν πόρτα...

Κοιμόμενος ἀπὸ κάμποσες ὥρες, και φαντάζομαι πὼς θὰ κοιμόμουν ἀκόμη ὡς τὴν ἐπιστροφὴ τῆς μαμάς μου-Ζάκ, ἄν δὲ μὲ ξυπνοῦσε ξαφνικά ὁ ἦχος μᾶς καμπάνας. Ἦταν ἡ καμπάνα τοῦ Σαρλάντ, ποῦ χτυποῦσε ἐγερτήριο! Μ' ἕνα πῆδημα βρέθηκαν ἔρθιος και φώναζα:

— Ἐμπρός, σηκωθῆτε, κύριοι!

Ὅταν ἄνω γῶς κατάλαβα πὼς βρισκόμουν στὸ δωμάτιο τοῦ Ζάκ, ἔβαλα τὰ γέλια κι' ἀρχισα νὰ χοροπηδῶ τριγύρω στὸ δωμάτιο ἀπὸ τὴ χαρὰ μου. Ἡ καμπάνα ποῦ τὴν πέρασα γιὰ τὴν καμπάνα τοῦ Σαρλάντ, χτυποῦσε σ' ἕνα γειτονικό ἐργοστάσιο.

Ἄνοιξα τὸ παράθυρο, ἀκριβῶς τῆ στιγμή ποῦ δλα τὰ ρολόγια χτυποῦσαν μεσημέρι. Πρῶτῃ ἡ μεγάλη καμπάνα χτύπησε δώδεκα μεγάλα χτυπήματα, σχεδὸν σ' αὐτὴ μου. Ἐνας-ἕνας χτύπος ἔμπαινε μέσα κι' ἀπλωνόταν και γέμιζε τὸ δωμάτιο. Ὅστερα δλες οἱ ἄλλες ἐκκλησιᾶς χτύπησαν μὲ διάφορους ἠχους. Μπροστὰ μου ἔδλεπα ἕνα ἀπέραντο πέλαγος ἀπὸ στέγες, ἀπὸ τάρτσες και πύργους. Καὶ ξαφνικά ἔνοιωσα τὴν ἐπιθυμία νὰ βγῶ ἐξω, νὰ γνωρίσω, ν' ἀπολαύσω τὸ ἀπέραντο αὐτὸ Παρίσι...

Συζήτηση τοῦ προπολογισμοῦ

Τὴν ἡμέρ' αὐτῆ, κάμποσοι Παρισινοὶ θὰ μπορούσαν νὰ ποῦν τὸ βράδυ ποῦ γύρισαν σπῖτι τους:

— Σήμερα εἶδα ἐξω ἕναν περίεργο ἄνθρωπο!

Γιατὶ ἡ ἀλήθεια εἶναι, ἔτι ὁ Πιτσιρίκος θὰ ἦταν ἀρκετὰ κωμικὸς μὲ τὰ μακριὰ του μαλλιά, τὸ κοντὸ του πανταλόγι, τὰ λαστιχένια του παπούτσια και τὶς μπλέ του κάλτσες.

Ἦταν μὰ ἀπὸ τίς τελευταῖες μέρες τοῦ χειμῶνα, τίς φωτεινὲς και χλωρὲς ἐκείνες μέρες, ποῦ μυρίζουν ἀνοιξή. Βάδιζα κάπως σαστισμένος μὲσα στὸν κόσμο, ποῦ περνοῦσε βιαστικὸς και μὲ σκουντοῦσε διαρκῶς λέγοντός μου «παρντάν!»

Ντρεπόμενος νὰ ρωτήσω τοὺς δρόμους και βάδιζα ἕνα μπροστὰ μου. Μὲ κοίταζαν κι' αὐτὸ μὲ στενοχωροῦσε. Μερικὸι στεκόνταν και μὲ παρακολουθοῦσαν. Μιὰ κυρία μάλιστα εἶπε:

— Γιὰ κοίταξέ τον αὐτὸν ἐκεῖ...

Πρὸ πάντων ἄνω γῶς μὲ στενοχωροῦσε τὸ βλέμμα τῶν ἀστυφυλάκων, ποῦ μὲ κοίταζαν μὲ περιέργεια σὲ κάθε σταυροδρόμι.

Ἐφτάσα τέλος σ' ἕνα μεγάλο βουλεβάρτο μὲ μικρὰ δέντρα, ἔπου ἦταν τόση βουή, τόσα ἀμάξια και τόσοι ἄνθρωποι, ὅστε σταμάτησα τρομαγμένος.

Τώρα πὼς νὰ ξεμπλέξω ἀπὸ ἐδῶ και πὼς νὰ γυρίσω στὸ σπῖτι; Ἄν ρωτήσω ποῦ εἶναι τὸ ρολόγι τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ, θὰ γελάσουν μὲ μένα. Στάθηκα σαστισμένος και κοίταξα τὰ προγράμματα τῶν θεάτρων, ἔταν ξαφνικά ἡ μαμμά μου ὁ Ζάκ φανερώθηκε πλάι μου. Ἦταν ξαφνιασμένος ὅπως και γῶ.

— Πὼς! σὺ ὄσαι Δανιήλ! Τί γυροῦεις ἐδῶ, γιὰ τὸνομα τοῦ Θεοῦ!

Ἐγὼ ἀποκρίθηκα κάπως ἀδιάφορα:

— Ἐ, νὰ, σεργιανίζω.

Ὁ Ζάκ μὲ κοίταξε μὲ θαυμασμὸ και εἶπε:

— Γιὰ κοίταξέ τον ποῦ ἐγινε κιόλας Παριζιάνος!

Ἐγὼ τὸν ἐπίασα σφιχτά, σὰ νὰ βρῆκα βοήθεια.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΜΑΤΙ ΑΘΗΝΑ-ΓΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

«ὦ, ἄν ἦταν νὰ βρισκόταν, στὰ ἄσπρα μας στήθια, τὰ χριστιανικά, ψυχὲς ἔτσι λευκὲς, ἀθῶες κι' ἀκακὲς σὰν τῆ φυγῆ ποῦ φωτίζε τὸ μαῦρο κορμί τοῦ Ἀσλάνη! Τόσο εἶχε ἀγαπήσει τὸν εὐεργέτη του, ποῦ ἀπ' τὴ λύπη τοῦ θανάτου τοῦ πέθανε κι' αὐτὸς στοὺς ἔξη μήνες. Πιστότερος κι' ἀπὸ σκύλο.

Χωριστὰ ἄνω γῶς τῆ βοήθεια τοῦ Κωσταντῆ, και πὸ πολὺ, βοήθησε τὸν παπποῦ μου νὰ ξαναχτίσῃ τὸ σπῖτι του ὁ παρὰς, ὁ παντοδύναμος! Στὸ ὄπλοιο τοῦ σπυτιοῦ βρισκόταν ἕνα μικρὸ ἀθάθο πηγαδάκι—κοντίτο. Τὸ νερὸ τοῦ ἐρχόταν ἀπὸ ψηλά, ἴσως ἀπ' τὴ χωμένη πιὰ πηγή, ποῦ τρεχε ἄλλοτε μποςτὰ στὴν πύλη τῆς Μπουμουνίστρας (ἐκεῖ κάπου, μετὰξὺ πλατείας Π. Ἀνακτόρων και εἰσοδοῦ τοῦ Κήπου) ἴσως πάλι κι' ἀπ' τὴν ἀνεξάντλητη δεξαμενὴ ποῦναι κάτω ἀπ' τὸν ἅγιο Νικόδημο. Περνοῦσε κάτω ἀπ' τὸ σπῖτι, μὲς ἀπὸ τὸ παλιὸ ὄδρα-γυγιό, και τραβοῦσε κατὰ τὸ Μοναστηράκι. Τὸ κοντίτο αὐτὸ εἶχε στὰ τοιχώματά του, κοντὰ στὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ, σκαμμένες δυὸ γούδες—κόγχες βαθεῖες. Δὲν ξέρω ἄν ἦταν καμωμένες ἐπίτηδες γιὰ κρυφῶνες μὰ γι' αὐτὴ τῆ δουλειὰ ἦταν τέλειες. Τὴν ὑπαρξή τους ἔξερε μόνο ἡ γιαγιά μου· τὸχε δὲ μάθει κι' αὐτὴ ἀπ' τὴ μάννα της, ποῦχε πάρει προικια αὐτὸ τὸ σπῖτι. Σ' αὐτὲς λοιπὸν τίς κρυφῶνες, ἡ μαμῖτσα μας, τὴν παραμονὴ ποῦταν νὰ φύγουν γιὰ τὴν Αἴγνα, κατέβηκε κρυφὰ—κρυφὰ, μετὰ φόβου Θεοῦ, νὰ μὴ τὴν δεῖ ἄλλο μάτι, οὔτε τ' ἄντρος της, οὔτε τῶν καρσιῶν της, κι' ἀφοῦ μπρὸς στὸ στόμα τοῦ πηγαδίου εἶπε κάποια λόγια, ποῦ τῆξε ἀπ' τὴ δική της μαμῖτσα,—ἐξόρκι, προσευχὴ και παράκληση στὴ νεράιδα τοῦ πηγαδίου, (και ποιά πηγὴ στὴν Ἀθῆνα δὲν εἶχε τὴ δικιά της;) νὰ φυλάξῃ και προστατέψῃ τὸ θησαυρὸ της,—ἐκούψε, ἔγειρε στὸ κοντίτο κι' ἐκρυψε στίς γούδες δυὸ πῆλινα μικρούλια κουπάκια, γιομάτα μὲ τὰ χρυσαφικά της, κι' ὅσο φλουρί καταφέρει κι' ἐκρυψε ἀπ' τὴν προικια της, ποῦ τὴν πῆρε και τὴν ἐδόδιασε στὸν ἄγωνα ὁ ἄντρας κι' ἀζέντης της. Τὰ κρυψε γιὰ δυὸ λόγους: μπορούσαν νὰ τοὺς ἐπίασαν οἱ Τούρκοι στὸ δρόμο, κι' αὐτοὶ μὲν ἴσως ἕλθωναν, οἱ παράδες τοὺς ἄνω γῶς δχι. Ἐπειτα, ἄν ἔφταναν στὴν Αἴγνα, στὰ σίγουρα θὰ τοὺς ἀπέπραν ἐκεῖ οἱ Αἰγινίτες γι' ἀμοιβὴ τῆς φιλοξενίας τους, γιὰ τὸ ἄσυλο ποῦ θὰ τοὺς παραχωροῦσαν. Καὶ δὲν ἔφτανε πὼς τοὺς ἔπραν τὸ βίος, μὰ εἶχαν κι' ὄλη τὴν ἡμέρα τίς γυναίκες και δούλευαν, στὸν ἀργαλειὸ τίς πιὸ καλὲς, και στὰ χτῆματα τίς ἄλλες, τὰ παιδιὰ και τοὺς γερόντους.

Ἐκεῖ, παιδάκι μου, νὰ σὲ χαρῶ, μαρτοῦρια τραβήξαμε! Ἐλεγε ἡ γερόντισσα, και μὲ φρίκη θυμόταν τίς ἡμέρες τίς ἐξορίας.

Μ' αὐτῆ λοιπὸν τῆ συρμαγιά τῶν χρυσῶν φλουριῶν ξανάχτισε ὁ παπποῦς μου τὸ πατρογονικό του.

Πρὶν ἀπ' τὸν πατέρα μου, εἶχε κάνει ὁ παπποῦς μου δυὸ κοριτσοῦ· τῆ Φλώρα και τὴν Τερέζα. Αὐτὲς ἄνω γῶς, ἀπ' τίς κακούχιες ποῦ τίς βρῆκαν, ἀπ' τὰ βάσανα τῆς ἐξορίας, ἢ ποῦς ξέριε κι' ἀπὸ ποιὲς ἄλλες ἀφορμὲς, πέθαναν νέες. Τὶς ἔκλαψε ὁ γερόντας βέβαια σὰν παιδιὰ του, μὰ τὸ μαράζι κι' ὁ καϊμός ποῦχε, πὼς δὲν ἔκανε παιδί, κληρονόμο νὰ πάρῃ τ' ὄνομά του, τοῦμεινε και μ' αὐτὸν πῆγε.

Ἐτσι ὁ πατέρας μου γεννήθηκε ὀρφανός. Μαζὶ μὲ τὸ νοικοκύρη τοῦ σπυτιοῦ ποῦλαιο, ἐλειψαν και πολλὰ πράγματα· οἱ εὐτυχίες, τὰ μπερεκέτια. Κάτι χτῆματα ποῦχαν πέρα στοὺς Ἀγγελόκηπους, ἄγρους, ἀμπέλια, ἀρχισαν νὰ ρημάζουν. Οἱ κολλήγοι τῆς τάφερναν τῆς χήρας σροῦπ και βερσεῖ:

— Σπέρνομε, και δὲ θερίζουμε, τρυγάμε και δὲ βγάνουμε δέκα μπότσες στὸ στρέμμα! τῆκαψε ἡ ξεραῖλα!

Ὁ καλὸς Θεός, ποῦ βρέχει σὲ δίκαιους και ἀδικους, μόνος στοῦ παπποῦ μου τ' ἀμπέλια δὲν ἔβρεχε... Πὼς νὰ ζήσῃ λοιπὸν ἡ κυρούλα μου και νὰ μεγαλώσῃ τὸ γιὸ της, τὸν κανακάρη της; Ἀναγκάστηκε και νοίκιασε τὸ σπῖτι της σὲ κάποιον καπετάνιο τοῦ πολέμου, ποῦχε γίνε παλατιανός.

Ἦταν βαρὺς, ἰδιότροπος, μονόχωντος ἄνθρωπος. Ζούσε μὲ μιὰ γριά ρουμιλιώτισσα ποῦ τὸν ὄηρητοῦσε, τῆ γριά Πηγῆ, τὴν Ἀκαρνάνερα—ἔτσι τῆ ἔλεγαν. Ζούσε σὰν καλόγηρος στὸ σπῖτι, ἀμύλητος και κατασφραμισμένος πάντα.

Εἶναι ποῦναι και χαροκαμένος, κυρά. Ἐλεγε ἡ γριά Πηγῆ τοῦ γιοῦ του, τοῦ λεβέντη του, τοὺς ἔφαγαν οἱ κλέφτες σ' ἀπάνου τὰ βουνά, κι' ἡ τσοῦπα του, ἡ μονοχοκέρη του, θὰ πῶ, ἐχάθη στὴ γέννα της· τί νὰ τοῦ κάνεις τώρα!

Μόνος ἄνω γῶς τοῦστανε ὁ γαμπρός του τὸν ἔγγονά του, ἡ ἄνω γῶς ἀκούγε τὸ γέλιο και τῆ χαρούμενη παιδιὰστικὴ φωνὴ τοῦ πατέρα μου, ἔδρωνε λίγο ἡ τραχεῖα μορφὴ του, κι' ἔπραν κάποιον ἀπαλάδα τ' ἀγρια χαρακτηριστικά του, ποῦ μάταια προσπαθοῦσε νὰ τὰ φωτίσῃ κάποιος χαμόγελο.

Αὐτὸς ὁ καπατάνιος ἀνέγκριζε τὴν κυρούλα μου νὰ βγάγῃ τὸ γιὸ της περὶ-πατο καμμιὰ φορὰ, και νὰ μὴ μέγῃ κλεισμένη πάντα στὸ σπῖτι.

Νὰ τὸν σεργιανίζης, κυρά, τὸν παλληκαρά! Νὰ τὸν σεργιανίζης, μὴ τὸν σκληθῶνης ἐδῶ μέσα και γίνε ζαμπούνης!...

Πότε-πότε λοιπὸν, τ' ἀπόγεμα, σὰν ἔπανε νὰ γύρῃ ὁ ἦλιος, ἡ γιαγιά μου ἔβγαινε μὲ τὴν Ἀκαρνάνερα, γιὰ συντροφιά, και τὸν κανακάρη στὰ χέρια, κι' ἀνηφόριζαν νὰ πάνε νὰ τὸν σεργιανίσουν. Τὸ σεργιάνι τους ἦταν στὸ σημερινὸ κῆπο τῶν Μουσῶν. Ποῦ ν' ἀνεβοῦν ὡς ἀπάνω στὸ λόφο τῆς πλατείας τοῦ παλατιοῦ, ἢ και στὰ βουναλάκια ποῦταν δεξιά κατὰ τὸν κῆπο!

Ὁ κῆπος τῶν Μουσῶν ἦταν τότε στὴ φυσικὴ του κατάσταση· πυκνὸ, μικρὸ δάσος, ὄφονδονταν τὰ κυπαρίσσια—κοντεύουν νὰ λείψουν κι' αὐτὰ ἀπ' τὴν Ἀθῆνα—κι' ἕνα γύρω φούντωναν ἄγρια δέντρα και θάμνοι. Ἐκεῖ σεργιανίζε ἡ γιαγιά μου τὸ γιόκα της, κοντὰ σ' ἄλλα παιδάκια.

Ἡ γριά Πηγῆ τὴν εἶχε συμβουλέψαι—ἔξερε δὰ κι' αὐτὴ ἀπ' αὐτὰ—κ' ἔκτος ἀπὸ μιὰ σκιδά σκόρδο ποῦδνε μὲσα στὴ ζώνη τοῦ παιδιοῦ, και τῆ γαλάζα χάντρα ποῦ τοῦ κρεμοῦσε στὸ χαιμάλι του (τόχε φτιάξει και τόχε πλέξει, ἀπὸ καθαρὸ μετάξι, ὁ Κωσταντῆς ὁ Ἀράτης μας, μὲ τὰ χέρια του) γιὰ νὰ μὴ τὸ πιάγῃ τὸ μάτι, τοῦθανε και μιὰ στάλα μούτζουρα ἀπὸ τὸ τηγάνι πίσω σ' αὐτὸ του.

Γιατὶ, παιδάκι μου, τρέλλα τοὺς ἔπιανε, ὅσοι τὸβλεπαν ἔτσι ὀμορφο, παχουλό, ροδοκόκκινο, ξανθόμαλλο, παστρικό, συγυρισμένο! Τόχα, γιόκα μου, σὰ βασιλόπουλο... Ἄχ! στέναζε ἡ γριά, δὲ λεγόταν ἡ ὀμορφιά του, δὲν εἶχε ὄρια... Μοῦθάναν καρτέρι, μὲ παραφύλαξαν οἱ κυράδες τῆς γειτονιάς, μὲς ἀπ' τὰ παντοῦρια, κι' ἔταν μᾶς ἔδλεπαν ν' ἀνηφορίζομε, ἔβγαιναν και μὲ σταματοῦσαν. — «Στάσου, κυρά, μὲα στιγμούλα νὰ τὸ δοῦμε, νὰ τὸ φιλήσουμε...» Μοῦ τᾶρπαζαν ἀπ' τὰ χέρια, παιδί μου, σὰν παλαζῆς ἔκαναν,—«τί ὀμορφούλι, ἔλεγαν, νὰ σοῦ ζήσῃ, κυρά, νὰ τὸ χαίρεσαι,—και τὸφτυναν γελαστὲς—φτοῦ νὰ μὴ σοῦ βασκαθῇ!»

Τρομάζα νὰ τὸ ξαναπάρω νὰ φύγω. Καὶ στὸ σεργάνι, πάλι τὰ ἴδια. Κι' ἄν τύχη και μ' ἔβρισκε κι' ὁ καπετάνιος μὲ τίποτ' ἄλλους παλατινοῦς, μὲ σταύρωναν: — «Τὶ τοῦ κάνης, κυρά, κ' εἶναι ἔτσι ὀμορφο; Πὼς τ' ἀνατρέφεις; Τὶ τὸ ταίξεις;» Τᾶχανα, δὲν ἔξερα τί και πὼς νὰ τοὺς ἀπαντήσω, σάστιξα...

«Σκόρδα στὰ μάτια σας! ἔλεγε κρυφὰ μέσα τῆς ἡ συχωρεμένη ἡ Ἀκαρνάνερα, σκόρδα, μπουτζίκια!»... Καὶ τοὺς φασκέλωνε ἀνάποδα μὲ τ' ἀριστερὸ τῆς χέρι.

Ἐξω στὸ σεργιάνι καθόταν ὡσπου ἔσβυνε τὸ δειλινὸ. Ἐτσι κάποια μέρα ξεχάστηκε, ἀφανιρέθηκε, καθισμένη σὲ κάποιον σπασμένο μάρμαρο. Ἦταν και μοναχὴ τῆς, ὁ νοῦς τας ἔτρεχε στὰ περασμένα—και τὴν πῆρε τὸ σούρουπο. Κοί-

ταξε ἀφηρημένη τὸ βασίλειον τοῦ ἡ-
λιου, μακριά, πίσω ἀπὸ τὰ βουὰ τῆς
Κοβλουρῆς καὶ τοῦ Δαφνίου. Κατακό-
κτιος, ματοβαμμένους ὁ οὐρανὸς στὴ δύ-
ση. Ρόδινα καὶ χρυσά σύννεφα, σκορπι-
σιμένα ἀταχτά, ἐκρυσθάν τὸν ἥλιο ποῦ
σβυνε ἀργά. Χρυσὸς ἀχτίδες ξεπεταγόν-
ταν ποῦ καὶ ποῦ καὶ χρυσάωναν τὸν Παρ-
θενώνα καὶ τὴς κορφῆς τῶν κυπαρισσιῶν.
Στὴν ἀνατολὴν σὲ μάγευσ' ἡ χάρις τοῦ
μενεξοδοβαμμένου Ἰμμητοῦ. Τὰ πουλά-
κια, ποῦτρεχαν ἀπὸ κουνιάσιον, γυμ-
ζαν τὸν ἀέρα μὲ χαροῦμενες φωνές. Ἡ
γλύκα τῆς ὄρας ἐκείνης εἶχε μαγέψει
τὴν κυρά! Σιγὰ σιγὰ ἀρχισε νὰ σβύνη
τὸνειρο τῶν χρωμάτων καὶ νὰ πέφτη τὸ
σοῦρουπο. Στὴν κορφή τοῦ βουνοῦ φά-
νηκε μεγάλος, ὀλοστρόγγυλος, χρυσάρ-
γυρος, ὁ δίσκος τοῦ φεγγαριοῦ, καὶ κει
πάνω στὸν οὐρανὸ ποῦ σκοτίεϊαζε, ἀρ-
χισε νὰ τρεμοσβύνη ἡ πεντάλφα τοῦ Ἀ-
ποσπερίτη.

Τότε κατέλαβε πὼς τὸ μικρὸ τὴν
τράβηξε ἀπ' τὸ φουστάνι κλαίγοντας,
σὰ νὰ ξύπνησε αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἀπὸ γλυ-
κάλια τῆς καὶ πετάχτηκε ξαφνιασμένη.
Πρῶτη φορά ἀκουγε ἔτσι τὸ κλάμμα του.
Κάποιος φόβος χύθηκε στὸ κορμὶ τῆς.
Ἐφυγε τρέχοντας σὺν κυνηγημένη. Ἡ-
συχία εἶχε ἀπλωθεὶ γύρω· καθὼς ἔφυ-
γε τρέχοντας, γύρισε μιὰ στιγμὴ πίσω
τὸ κεφάλι τῆς· νόμισε πὼς μιὰ μαύρη
σκιά, ποῦ τὴν ἀκολουθοῦσε, στάθηκε
ἀπότομα κι' ἀρχισε νὰ πίσωστρέφει. ἦ-
ταν ἡ σκιά κάποιου κυπαρισσιοῦ, ποῦ
μίκραινε ὀλοένα.

Στὸ στίτι, τὸ παιδί δὲν ἔπαιψε τὸ
κλάμμα. Ἐπεσε μὲ τὸ κεφάλι ποῦ λένε.
Μάταια τὸ κάπνισε μὲ σταυρολούλουδα,
μὲ βόγια· ἀδικα τὸ ζαμέτραγε· τοῦ κά-
κου. Φώναξε τὴν ἄλλη μέρα τὸν παπᾶ-
Γιάννη, τῆς Σωτήρας, καὶ τοῦ διάβασε
τοὺς ξορκισμοὺς τῆς βασκανίας· μὰ οὔτε
κι' αὐτὸ ἔφερε ἀποτέλεσμα. Τὸ παιδί
εἶχε κιτρινίσει ἀπότομα, εἶχε κλείσει τὰ
μάτια του, κι' ἔβγανε ἀπ' τ' ὠχρὸ του
χειλάκι κάποιο βέγγο ἀπαλότατο, ποῦ-
μοιαζε σὺν κλάμμα καὶ παράπονο...
Πικρὸς στεναγμὸς!

Ἔτσι πέρασαν μερικὲς ἡμέρες...
Ἔσβυνε τὸ φτωχὸ, χωρὶς νὰ μποροῦν
νὰ καταλάβουν τί ἔχει, χωρὶς νὰ τὸ
ἀνακουφίσουν τὰ γιαιτροσόφια ποῦ τοῦ-
καναν οἱ γιάτρισες κι' οἱ πογόφυχες γει-
τόνισες. Ἐλυωνε κι' ἡ μάννα τοῦ ἀπ'
τὸν καημὸ τῆς κι' ἔφευγε ὁ νοῦς τῆς.
Τὶ κακὸ ἦταν ποῦπαθε; τί νὰ γίνη;
ἦταν ἀπαρηγόρητη.

Ὁ καπετάνιος, καταλυπημένος, ἔφε-
ρε καὶ τὸ γιαιτρὸ τοῦ πάλαιου, τὸ Βαυα-
ρὸ Λιντεράτερ.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

ΠΡΑΣΙΝΟΙ ΚΑΙ ΒΕΝΕΤΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ANDRÉ BRUYÈRE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Στὸ μέρος ἐκεῖνο, ἀπ' τὴ μιὰ κι' ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά τῆς σιδερένιας πόρτας τῆς εἰσόδου, εἶναι δύο πλατεῖες σειρὲς ἀπὸ πυκνοὺς θάμνους. Καὶ πραγματικά, μιὰ φευγαλέα σκιά φάνηκε σὺν νὰ κρύφτηκε πίσω ἀπ' αὐτοὺς τοὺς θάμνους.

— Κανένας βοσκὸς θὰ εἶναι, λέει ὁ Παῦλος. Κάποιος, ποῦ θὰ μᾶς εἶδε καὶ μᾶς κρυφοκοιτάξει.

Ἡ σκέψη ὅτι θὰ τοὺς κοροϊδέσουν γιὰ τὸ ντύσιμό τους, γίνεται τόσο ἀφόρητη γιὰ τὰ παιδιά, ὥστε προσπαθοῦν νὰ κρυφθοῦν ὅσο γρηγορότερα μποροῦν.

Ἄλλὰ ποῦ νὰ κρυφθοῦν, ἀν ὄχι πίσω ἀπὸ τοὺς θάμνους, ποῦ βρίσκονται ἀπὸ τὴν ἀντίθετη μεριά; Γρήγορα-γρήγορα γλυστοῦν ὡς ἐκεῖ, ζαρώνουν πίσω ἀπὸ τοὺς θάμνους κι' ὕστερα περιμένουν, κρατώντας τὴν ἀναπνοή τους.

Περιμένουν, περιμένουν, καὶ στὸ τέλος κάνουν τὴν ὑπομονή. Δὲν εἶναι καθόλου διασκεδαστικὸ νὰ μένη κανεὶς τόση ὄρα ἀκίνητος καὶ ζαρωμένος στὴν ἴδια θέση. Κι' ἔπεται τίποτα δὲ φαίνεται πῶς νὰ κουνιέται. Δίχως ἄλλο εἶχαν κάνει λάθος. Τοὺς φάνηκε πὼς εἶδαν κάποιον, χωρὶς πραγματικῶς νὰ εἶναι κανένας.

— Σὺνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Πέσουμε πάνω του, ὅποιος κι' ἀν εἶναι, καὶ θὰ ἴδῃ ποιὸς κοροϊδεύει!

Ἔτσι ἀπὸ τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ στρατηγού τους, ὄλοι ὄρμουν ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ, ποῦ ἔξακολουθεῖ νὰ κρύβεται. Ἀκούγονται φωνές, θόρυβος.

— Εἶναι τρεῖς! Νὰ παραδοθοῦν! Ψηλά τὰ χέρια! Βοήθεια! Βοήθεια!

Κι' ἔξαφνα ἐμπληχτες ἀναφωνήσαι:

— Καλὲ ἐσεῖς! Ἐσεῖς εἴσαοτε; Καὶ κλαψιάρικες ἀπαντήσεις:

— Ναι, ἐμεῖς, ἐμεῖς εἴμαστε.

«Ὁ κύριος Ζαζὸς μ' ἔναν ὑπέροχο τριανταφυλλί φινέγκο...» (Σελ. 488, στ. γ')

Πολιορκηταὶ καὶ πολιορκούμενοι κοιτάζονται ἀναυδοί. Ὁ Παῦλος ποῦ νόμιζε πὼς εἶχε πιάσει τὸ χωριότοπουλο ποῦ τοὺς κοροϊδεύει, ἀνυλαμπάνεται ὅτι αὐτὴ ποῦ ἔσεκοῦνησε τόσο ἀγρία, δὲν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴ Μαγδαληνή. Ὁ πανηγρὸς Γιαννάκης ποῦ κρυφτηκε πίσω ἀπὸ τὸν ἐχθρὸ του καὶ τοῦ πέταξε τὸ καπέλλο ἀπὸ τὸ κεφάλι του, δὲν ξέρει τί νὰ πεῖ βλέποντας τὰ δάκρυα νὰ τρέχουν ἀπὸ τὰ μάτια τῆς Μαργαρίτας. Ὅσο γιὰ τὸ Ζοζὸ ποῦ ἀρπαξε ἀπὸ τὰ πόδια τὸν αἰχμάλωτο ποῦ συνέλαβε ὁ Πέτρος, τὰ χάνει ἀναγνωρίζοντας τὴ φιλή του τὴν Ἐλενίτσα. Ἡ ἐκπληξή του μάλιστα εἶναι τόσο, ὥστε κἀθετα κάτω καί, μὴ ξέραντας τί νὰ κἀνη; βάζει τὸ δάχτυλο στὸ στόμα του γιὰ νὰ τοῦ κατεβοῦν ἰδέας.

— Καλὲ ἐσεῖς εἴσαοτε τάγορία ποῦ κρυφοκοιτάζαν;

— Καλὲ ἐσεῖς εἴσαοτε τὰ κορίτσια ποῦ μᾶς φοβέριζαν;

— Μὰ ποῖς σὰς ἔβαλε ἀγοριστικὲς ποδιές;

— Μὰ ποῖς σὰς φόρεσε κοριτσιότικα φουστάνια;

Ἄλληλοκοιτάζονται, ρωτιοῦνται, δίνουν ἐξηγήσεις, καὶ στὸ τέλος ὄλοι ξεσποῦν σὰ γέλια.

— Δὲν κοίταξ ντύσιμο; λέει κλαψιάρικα ὁ Παῦλος ἀνοίγοντας τὴ «φούστα» του.

— Ἄμ κι' ἐμεῖς δὲν πᾶμε πίσω! λέει ἡ Μαγδαληνὴ δείχνοντας τὴς κοιτίδες τῆς.

— Δὲν εἶναι ἀσχήμες. Ἰδιες μὲ παντοκουρὲς, δηλώνει ὁ Γιαννάκης.

Ἡ Μαγδαληνὴ συμπεραίνει μελαγχολικά:

— Δαιμόν, τώρα τάγορία εἴμασ' ἐμεῖς, καὶ σεις εἴσαοτε τὰ κορίτσια.

— Ἀλοῖμονο, ναί!

Ὁ φιλόσοφος Γιαννάκης διαλύει τὴ μελαγχολία.

— Μὰ καί μὲ τίς ποδιές αὐτὲς μποροῦμε νὰ φηγήσουμε καὶ τοὺς λεκέδες καὶ τὰ σχισίματα, ἂς κοιτάξουμε νὰ διασκεδάσουμε ὅσο μποροῦμε καλύτερα, δηλώνει, κι' ἂς μὴ στενοχωριόμαστε.

— Κι' ὕστερα, ἀλήθεια, τὸ ξέρετε; φώναξαν καὶ οἱ τρεῖς ἀδελφές μαζί. Ὁ θεῖος Βαρνάβας μᾶς ἔδωσε τὴν ἀδεια νὰ παίξουμε μαζί σας.

— Ὁ, τότε καὶ ἡ θεῖα Ἀγλαΐα δὲν θὰ ἔχη ἀντίρρηση!

Καὶ γιὰ νὰ παγγυρίσουν τὴν ἀδεια αὐτὴ ποῦ τὴ θεωροῦν διαρκὴ τὰ ἀγρία, ἀρχίζουν κόλας τὰ χοροπηδήματα· τὰ κορίτσια ὅμως βρίσκουν ὅτι σ' αὐτὸ τὸ μέρος εἶναι πολλὸς ἥλιος καὶ ξεκιννοῦν ὄλοι μαζί νὰ βροῦν ἕνα ἄλλο πιὸ σκιερὸ. Ὁ κήπος εἶναι μεγάλος, γεμάτος πελώρια δέντρα. Κάτω ἀπὸ ἕνα τέτοιο δέντρο τὰ παιδιά στήνουν ἀμέσως τὸ στρατόπέδόν τους.

Σήμερα ὁ στρατὸς δὲν εἶναι τόσο πολέμοχαρης (ἡ ζέστη δίχως ἄλλο ἔμτριεσε τὴν φιλοπλεμὴ ὄρμη) τῆς πρώτης ἡμέρας, καὶ στὸ τέλος ὄλοι συμφωνοῦν στὸ νὰ ἰδρῶσουν ἕνα μεγάλο ὑπαίθριο νοσοκομεῖο. Ἐποῦ ἐπιδέξιοι γιαιτροὶ καὶ ἀφροσιωμένες νοσοκόμες περιποιοῦνται, χωρὶς νὰ ἀναπαύονται οὔτε ἕνα λεπτό, τοὺς πληγωμένους ποῦ φάνουν ἀκατάπαυτα.

Ὁ Παῦλος ἔχει κιάλας κόψει πάνω ἀπὸ σαράντα πόδια κι' ὁ Γιαννάκης ἔχει κάνει περισσότερες ἀπὸ εἰκοσι ἐγχειρήσεις διαφόρων εἰδῶν. Οἱ νοσοκόμες ἔχουν ἀπαυδέσει τυλίγοντας καὶ ξετυλίγοντας ἐπιδέσμοις, βάζοντας καταπλάσματα καὶ κάνοντας ἐνέσεις. Ὅσο γιὰ τοὺς πληγωμένους, πραγματικῶς εἶναι θαῦμα πὼς βρίσκονται τόσο καλά στὴν ὑγεία τους ὕστερα ἀπὸ τόσες ἐγχειρήσεις. Ὁ Πέτρος μπορεῖ καὶ περπατεῖ λαμπρὰ παρ' ὅλο ποῦ τοῦ ἔχουν κόψει ἐπανειλημένως καὶ τὰ δύο του πόδια. Ἡ Ἐλενίτσα φλυαρεῖ σὺν γαλιάντρα παρ' ὄλους τῆς τοὺς ἐπιδέσμοις, καὶ ὁ Ζαζὸς δὲν ἔχει νὰ θρηνήσῃ ἄλλη ἀπίωλεια παρὰ τὸ ἔλεεινὸ κατάντημα τῆς περιφρημῆς γραβάττας του, ποῦ μεταμορφώθηκε σὲ ἐπιδέσμο καὶ βροῖσεται δαιμόνη στὸ κεφάλι του.

Ἡ ζέστη ὅμως ποῦ εἶναι σήμερα πο-

«Ἄλληλοκοιτάζονται, ρωτιοῦνται, δίνουν ἐξηγήσεις...» (Σελ. 498, στ. γ')

φιλο τους τὸν παπᾶ. Ἦθελε τώρα νὰ τοὺς φιλιώσῃ, ἀλλὰ πὼς νὰ τὸ κατορθώσῃ δὲν ξέρει...

— Ἐὰν τὸ δοκιμάζαμε μεις! λέει ὁ Γιαννάκης ἐμπνευσμένος.

— Εἶναι πολλὸ δύσκολο, ἀναστενάξαν οἱ ἄλλοι. Πὼς νὰ τὸ κάνουμε;

— Ἴσως, ἀν μεις οἱ μικροὶ βρισκόμαστε μαζί ἔλη τὴν ὄρα, αὐτὸ τὸ πράγμα μπορεῖ νὰ δώσῃ στοὺς μεγάλους τὴν ἰδέα νὰ κάνουν τὸ ἴδιο.

— Ὅπωςδὴποτε, λέει ὁ Γιαννάκης, ποῦ εἶναι ὁ πιὸ λογικὸς ἀπ' ὄλους, μποροῦμε ἐμεῖς οἱ μικροὶ νὰ κάνουμε σὺν νὰ ἀποτελοῦμε ἕνα οἰκογένεια ἐνωμένη, νὰ δείχνουμε πὼς ἀγνοοῦμε τίς διαφορὲς τους καὶ νὰ τοὺς θεωροῦμε πάντοτε καὶ τοὺς δύο σὺν νὰ ἦταν πραγματικά ὁ θεῖος κι' ἡ θεῖα ὄλοι μας.

Αὐτὸ μπορεῖ νὰ φέρῃ ἕνα καλὸ ἀποτέλεσμα.

Ἡ ἰδέα αὐτὴ ἀναγνωρίστηκε ἀπ' ὄλους ὡς θαυμάσια· μὰ ἀλόμονο, ξεχάστηκε ὕστερα ἀπὸ λίγα λεπτά γιὰ ἕνα ἄλλο ζήτημα, ποῦ πιεζότερο: Ἡ ὄρα τοῦ γεύματος, ποῦ πλησίαζε, ἔφερε ἐπὶ τάπητος τὸ ζήτημα τοῦ φαγητοῦ.

— Ἐχοῦμε καὶ πάλι στυφάδο τὸ μεσημέρι, ἀναστενάζει ἡ Μαγδαληνὴ. Τὸ φριχτὸ αὐτὸ στυφάδο, ποῦ δὲν μποροῦ πᾶ νὰ καταπιθῶ.

— Παραπονεῖσαι κιάλας! ἀγανακτοῦν τ' ἀγόρια. Τὶ θὰ ἔλγες λοιπὸν ἀν σ' ἔ-

λὸ δυνατὴ, ἀναγκάζει γιαιτροὺς καὶ νοσοκόμες νὰ σταματήσουν τὸ ἀνθρωποσιωτήριο ἔργον τους. Ὅλοι κἀθονται στὸ χορτάρι· κάτω ἀπὸ τὸ δέντρο καὶ ἀρχίζουν νὰ συζητοῦν ἤρεμα.

— Δὲν τὸ βροῖσετε πολλὸ περίεργο, λέει ὁ Γιαννάκης, ποῦ ἡ θεῖα μας κι' ὁ θεῖος σας εἶναι τόσο θυμωμένοι μεταξὺ τους;

— Ναι, εἶναι πολλὸ σοβαρὰ μαλωμένοι, λέει ἡ Μαγδαληνὴ ποῦ εἶναι καλὰ πληροφορημένη, καὶ μάλιστα ἀπὸ χρόνια. Αὐτὸ τὸ πράγμα ἀπελπίζει τὸν

ταίξαν ὄλη μέρα λαχανικά ὅπως ἐμεῖς.

— Σήμερα ὅμως, λέει ὁ Γιαννάκης, ἔχοῦμε κάτι καλὸ, τὸ ξέρω, γιὰ τὴν ἀκουσα τὴν Πουλχερία νὰ τὸ λέει στὴ Μαρία. Ἐχοῦμε τγγανίτες μὲ μέλι.

— Ὅψ, λέει ὁ Παῦλος καὶ ὁ Πέτρος περιφρονητικά, αὐτὸ εἶναι καλὸ γιὰ τὰ κορίτσια.

— Ἄχ, πὼς θὰ τίς ἔτρωγα! λέει ἡ Ἐλενίτσα.

— Κι' ἐμεῖς, κι' ἐμεῖς, δηλώνουν οἱ ἀδελφές τῆς ἡ δὲ Μαργαρίτα ποῦ εἶναι ἐξίσου καλὰ πληροφορημένη ὅσο κι' ὁ Γιαννάκης, προσθέτει:

— Ἄντι γι' αὐτὸ τὸ ὄρατο γλυκὸ, ἐμεῖς θὰ εἴμαστε ἀγαπασμένες νὰ φάμε ἕνα σιχαμένο κουνεὶ στυφάδο!

Τὰ πρόσωπα τῶν ἀδελφῶν τῆς δαίχονουν τὴν ἴδια ἀηδία μὲ τὸ δαικὸ τῆς Ἀντιθέτως, τὰ πρόσωπα τῶν ἀγοριῶν ἐκφράζουν τὸν πιὸ ζωηρὸ πόθο.

— Ἐδύχτυμένα πλάσματα! Πὼς θὰ θέλαμε νὰ εἴμαστε στὸ θεῖο σας. (Ἀκολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΚΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

Ἡ ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΝΕΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

Σ' ἕνα παλιὸ καφενεῖο τοῦ Πειραιῶς ὄπου συχναζοῦν καὶ ξένοι θαλασσινοί, δίνουν ἀπὸ χρόνια ἕνα ποτὸ ποῦ συνειθίζεται πολλὸ στις πατρίδες τους καὶ ποῦ κει-πέρα τὸ λένε σιν τρ (sindre=μηλίτης). Τὰ γκαρσόνια ὅμως τῆλεξαν σὶ δρ καί, σιγὰ-σιγὰ, ἔπως συμβαίνει σχεδὸν πάντα μὲ τίς ξένες λέξεις, τὸ ἑλληνησαν καὶ τῆκαμαν σὶ δερρο.

— Ἐνα σίδερο!... Δυὸ σίδερα!... φώναξαν.

Ἦρθε ὅμως καὶ καιρὸς ποῦ χρειάστηκε νὰ... ἐγγαλλισθεῖ πάλι ἡ λέξη ποῦ εἶχ' ἐξελληνισθεῖ ἔτσι. Γιατὶ τὸ καφενεῖο θέλησε νὰ συντάξῃ, ἑλληνικά καὶ γαλλικά, ἕνα τιμολόγιον τῶν ποτῶν του. Κι' ὅταν ἤρθε ἡ σειρά τοῦ σίντρ, ὁ γαλλομαθὴς συντάχτης, στὸ ἑλληνικὸ μέρος τοῦ τιμολόγιου ἔγραψε:

Σὶ δερρο... δρ. 3.

Καὶ στὸ γαλλικὸ:

Fer... dr. 3.

Φαντασθῆτε τώρα τί ὄραϊα ποῦ θὰ καταλαβαίνον οἱ ξένοι πὼς αὐτὸ τὸ fer εἶναι τὸ συνηθισμένο τους ποτὸ!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΕΠΙΜΗΘΕΙΣ

Αγαπητοί μου,

ΕΙΧΑΜΕ ξεχάσει και πώς βρέχει... Φυσικά, ύστερ' από τόσω μηνών ασυννέφικτο ουρανόν, σκόνη, ζέστη, ξεραιλα...

Θάταν πολύ δύσκολο να σάς δώσω μιά ιδέα αυτής της βροχής στη μεγάλη της ένταση. Θα σάς πω μόνο πως τὰ σύννεφα είχαν χαμηλώσει ως τις στέγες...

Και τότε θυμήθηκα κάτι, που διηγήθηκα μιά φορά ένας νοστιμότατος χρονογράφος, για μιά τέτοια περίπου βροχή...

Εννοείται πως σ' άλλα σπίτια, επαθαν χειρότερ' από μας. Πλημμύρισαν υπόγεια, πλημμύρισαν κι' ισόγεια...

Έχει υπονόμους. Θα πη πως δεν είναι ακόμα «πόλις»... Κι' εκτός από τους υπονόμους, που έχουν μόνο μερικοί κεντρικοί δρόμοι, λείπουν ακόμα και κάποια αντιπλημμυρικά έργα...

Σας αποχαιρετώ ΦΑΙΔΩΝ

ΖΩΟ... ΣΥΝΘΕΤΟ!

Ούτε από την Αφρική ξεφύτρωσε, ούτε από την Αυστραλία, το παρμένο αυτό ζώο, καρ' από το πινέλο του ζωγράφου, που τόκανε ζελίτηδες για να βρήτε...

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΙΚΑΡΟΣ

Δεν είναι μόνο ο Έρμης που τὰ χρυσά σανδάλια στα θεϊκά τὰ πόδια του γοργόφτερα φοροδός...

Δεν είναι μόνο τὰ πουλιά που σκίζουν τον αέρα με τις γοργές φτερούγες τους...

Τι κι' αν τὸ μαύρο θάνατο σπής θάλασσας τὰ βάθη ὁ θύοιτος ὁ Ίκαρος εἰρήνη φοβερὸ;

Εὐτυχισμένοι εἰν' αὐτὸς που εὐθεύρος πεθαίνει, και δχι μέσ' στὰ αἶθερα, στὴ μαύρη φυλακῆ.

Κι' ὁ ἀέτος πληγνύεται, μὰ στὶς κορφὲς πηγαίνει και δὲν τελειώνει σὰ δαιδὸ δρνίθι στὸ κλουβί.

Διηγορίνα

ΑΡΓΑΤΙΝΕΣ

Μοῦ είναι τόσο συμπαιθνικὲς οἱ ἀργατίνες! Κάθε φορὰ, τὴν ἄρα που ἔβρω πὸς σχολοῦν, κατὰ τὸ δειλινό, μ' ἀρέσει νὰ κάθουμαι στὸ παραθύρι γιὰ νὰ τίς βλέπω.

Ἐξέρω μιά, τὴ λέν Ρηγιώ, πη-λὴ, λιγνὴ και νόστιμη. Ὁ πατέρας της πέθανε κι' εἶναι κελνή τῶρα ὁ πατέρας τοῦ σπιτιοῦ. Βαρὺς ὁ ἀγώνας τοῦ φωμοῦ!

Μιά μέρα τὴν ἀκουσα που ἔβηκε και τὴ ρώτησα: — Πὸς κρύωσες; μὴπως βράχρως;

Χαμογέλασε: — Ὁ, ἄμα ἔχουμε θάλασσα γιὰ πλύσιμο τοῦ σπουγγαριοῦ, εἶμαστε βρεμένες ὡς τὴ μέση!

Πόσο τὴ λυπήθηκα! κι' ἐγὼ ποῦμουν χαρούμενη, γιατί θα-ροῦσα πὸς ἦταν καλὴ κι' ἡσυχὴ δουλειὰ γιὰ τίς φτωχὲς τίς ἀργατίνες!

Μιά μέρα τὴν εἶδα και γύριζε πίσω τὸ πρῶτ, στεγνωμένη τὸ κατάλαβα: δὲ θάκανε δουλειὰ.

μεσ' αὐτὴ τὴ βδομάδα; — Δυὸ! Λογάριασα πὸς μ' αὐτὰ τὰ δυὸ μεροκάματα οὔτε τὸ μισὸ φωμί δὲν ἔβγαίνε.

— Ἐ, Ρηγιώ, ἔχει ὁ Θεὸς νὰ δὴς πὸς αὐριο θάχρη δουλειὰ. Δὲν τὸ πιστεῖς κι' ἀναστέναις.

ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ

Μιλεῖ ὁ Παπποῦς: Κάποτε, παιδί μου, θὰ μεγαλώσης και θὰ πὸς στρατιάθης.

Κάποτε στὴν ἐστρατεία τῆς Κρημαίας δυὸ πληγωμένοι ἔχθροι κοιτόντουσαν πλάι-πλάι. Ὁ ένας Γάλλος, ὁ ἄλλος Ρῶσος.

Μοῦ εἶναι τόσο συμπαιθνικὲς οἱ ἀργατίνες! Κάθε φορὰ, τὴν ἄρα που ἔβρω πὸς σχολοῦν, κατὰ τὸ δειλινό, μ' ἀρέσει νὰ κάθουμαι στὸ παραθύρι γιὰ νὰ τίς βλέπω.

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Ἦταν στὴν ἐποχὴ τοῦ πολέμου και ταξιδεύαμε μὲ καικί. Φεύγαμε ἀπὸ ἕνα γειτονικὸ νη-ράκι που εἴχαμε μείνει δυὸ χρό-νια, και πηγαίναμε στὸ περνημένο μας τὸ νησί. Μὰ ὁ θεὸς μου διάλεξε μιά μέρα, που ἦταν πολὺ φουρτουνιασμένος ὁ καιρὸς μόνο που τὸν εἴχαμε βοη-θητικὸ γιὰ νὰ φτάσουμε γρη-γορα στὸ νησί μας.

Ἐπιτέλους μήκαμε στὸ και-κι και ξεκινήσαμε. Στὴν ἀρχὴ εἶμασε ὄλοι σὰ κατόστρωμα. Μὰ ὕστερα, ὅταν βγήκαμε στὰ-νοχητὰ, δυὸ μεγάλα κύματα ἔ-σπασαν στὴ ράχη τῆς καμινῆς μου και βράχρως ὄλη.

Μὰ κείνη τὴ στιγμὴ, ἡ γιαγιά μου, που εἶχε προσηλωθεῖ στὸν Ἅγιο Νικόλαο, ἕνα μικρὸ μοναστηράκι στὸ ἀκροτήρι, τὸν παρακάλεσε μὲ ὄλη τὴν καρ-διά νὰ μὰς σώσει, κι' ἔταξε και μιά λειτουργία.

Τὸ τί εἶδαμε τότε δὲν μπορού-σαμε νὰ τὸ πιστέψουμε ἀκόμη και τῶρα τὸ συλλογίζομαι και μὲ πιάνει ἀνατοχίλια. Ἡ θάλασσα ἦ ἀγειμένη σιγά-σιγά ἡσυχασε κι' ἔγινε σὰ γυαλί. Μὴν ἦταν ὀ-νειρο; Και ὄμως δχι ἦταν πραγμα-τικό. Ὁ προστάτης τὸν θα-λασσινῶν εἶχε κάμει τὸ θαῦμα του.

Ροδοδάκτυλος Ἦὸς

ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ

Στὴν ἡσυχία ἀκούεσαι στὸ σκοτεινὸ κελλί του τοῦ καταδικῶν τὸ σφετὸ κι' ἀπελπισμένο βῆμα. Περνοῦν οἱ ἄρες, οἱ στιγμὲς κι' εἶναι σὰ μαῦρο κύμα τὸ σκότος πουρχεται πυκνὸ νὰ θάψη τὴ ζωὴ του.

ΤΟ ΤΕΧΝΑΣΜΑ ΤΟΥ ΡΑΜΠΕΛΑΙ Ὁ περιήρμος Ραμπελαί βρι-σκόταν κάποτε μακριὰ ἀπὸ τὸ Παρίσι και δὲν εἶχε χρήματα νὰ γυρίσει ἐκεῖ. Γιὰ νὰ βγῆ ἀπὸ τὴ δυσκολία αὐτὴ, ὁ ἔξυμνος συγγρα-φὴς ἔκαμε τὸ ἔξυτὸ τεχνασμα: Μάδεψε σκόνη ἀπὸ ποτμμένα τοῦβλα και τὴν ἔβαλε μέσα σὲ τρεῖα χαρτάκια, ὅπου ἔγραψε ἀ-πὸ μίαν ἐπιγραφή. Στὸ ἕνα: «φαρμάκι γιὰ τὸ Βασιλέα», στὸ ἄλλο: «φαρμάκι γιὰ τὸ Διάδοχο» και στὸ τρίτο: «φαρμάκι γιὰ τὴ Βασίλισσα».

Τὸ τεχνασμα πέτυχε. Ὁ σπι-τονοικόκρης τὰ εἶδε, ἔπρεξε στὴ φρουρὰ κι' ὁ Ραμπελαί συ-νελήφθη ἀμέσως και μετεφέρθη στὸ Παρίσι μὲ συνοδεία και μὲ ἔξοδα τοῦ βασιλεῖ. Ὅταν πα-ρουσιάστηκε στὸ παλάτι και ἔ-γνωρίσαν ὄλοι τὸ σοφὸ Ραμπε-λαί, γέλασαν μὲ τὴν καρδιά τους γιὰ τὸ ἔξυπνὸ του τεχνασμα.

Ο ΠΑΠΑΓΑΛΟΣ ΠΑΡΑΠΛΩΙ

Μιά φορὰ κι' ἕναν καιρὸ, ἕνας χωρικὸς εἶχε ἕναν πολὺ ἔξυμνο παπαγάλο, και τοῦ εἶχε μάθει νὰ λέη τὴν ἔξυτη φράση: «Δὲν ὑπάρ-χει ἀμφιβολία γι' αὐτό».

Μιά νύχτα, ὁ χωρικὸς πῆρε κάμποσες λίρες και τίς ἔβαψε σὲ διάφορα μέρη τοῦ χωριοῦ, θέ-λοντας νὰ παίξη ἕνα παίγνιδι στοὺς πατριώτες του.

Τὴν ἄλλη μέρα σηκώθηκε και, ἀφοῦ πῆρε τὸν παπαγάλο του μαζί, γύριξε τὸ χωριὸ φωνά-ζοντας: — Ὁ παπαγάλος μου εἶναι μάγος! Θὰ μοῦ δείξη που νὰ σκάσω γιὰ νὰ βρῶ χρυσάφι!

Ὅταν ἔφτανε σὲ μέρος ὅπου εἶχε θάψει χρήματα, ἔλεγε: — Ὁ, σοφὸ παπαγάλε, ἀν σκάψω ἐδῶ, θὰ βρῶ λίρες!

Κι' ὁ παπαγάλος ἀπαντοῦσε πάντοτε: — Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία γι' αὐτό.

Τότε ὁ χωρικὸς ἔσκαψε ἐκεῖ κι' ἔδειχνε στοὺς χωριάτες τίς λίρες που ἔβρισκε.

Ἐνας νέος χωρικὸς, ἀφοῦ εἶ-δε ὄλ' αὐτὰ, εἶπε: — Ἄν εἶχα αὐτὸ τὸν παπαγά-λο, γρηγορα θὰ γινόμουν πλού-σιος.

Και ρώτησε τὸ χωρικὸ πόσο πουλοῦσε τὸν παπαγάλο του. — Γιὰ χίλια κομμάτια χρυσά-φι, ἀπάντησε ὁ χωρικὸς. — Αὐτὸ εἶναι μεγάλο ποσό, εἶπε ὁ νέος.

Γενναίων Σπάρτην, Μαρίας Μαζαράκη, Γιάννην Μαμάκον, Μάρισσαν, Καραμπιμπάν, Μοκοκό (Σταυλά).

Είς δόξας επιστολάς, ελάβα μετά την 8 Σεπτεμβρίου, θ' απαντήσω σὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 246ου Διαγωνισμοῦ. Τοῦ φυλλαδίου τούτου αἱ λύσεις εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 21 Νοεμβρίου.

609. Δεξιόγραφος
Στὸ πρώτο, σὺν προσεῦχαστε.
Μικροστά τοῦ σκυρῶ ὀτέκαστε.
Λουλοῦδι τοῦ προσφάρσπε;
Νὰ πόλη πού τὴν ξέρετε!
"Ἐνδοξο Σοῦλι

610. Συλλαβόγραφος
Τρία σύμφωνα μαζί
Κάνουν ἠχηρὸ φυτό,
Ποῦ ἴσως κάποτε καὶ σὺ
Νέ... τίς ξφαγεῖς μ' αὐτό.
"Ἀρτεμις

611. Μεταγραμματισμός - Στοιχειόγραφος
Μ' ἀπλοχερῶ σκορπιέται, σά
[χουσαφί,
Στις ρυθμικῆς κινήσεις τοῦ χω-
[ριάτη],
Μέσ' στόργωμένο του παχὺ χω-
[ράφι].

Μ' ἂν τὸ λαϊκὸ τοῦ ἀλλοῦξῃ.
[βγαίνει κατὶ
Φθοροποιό, πού τρώει ρούχα -
[ιδέξ το !
"Ἄν τώρα πῶ νὰ τάποκερῶλῃς.
Σίγουρα θά μοῦ πῆς: "Ὁφί κ' ἱ
[ἄλλη λύσις;
"Ἐ, φτάνει πιά, βαρέθηκα ! - Μά
[βροῦξ το !
Πάνθει ἀβραδέτου

612. Στοιχειόγραφος
Βυζαντινὸς μεγάλος
Τῆ δόξα τοῦ πολέμου
Χάνει σὲ μιά στιγμή,
Στοιχεῖτο ἂν προσδέσῃ.
Νὰ γίνῃ ὅμως ἄλλος,
Ποῦ τῆς φιλοσοφίας
Νόχη καντοεινὴ
Τῆ δόξα, θά μπορέσῃ.
Πλανεύτρα Γυρτοπούλα

613. Μί
* * * Καθέτος : θεὰ
* * * καὶ νῆσος τῆς
* * * Ἑβρώλης. "Ὁρι-
* * * ζουτίας θεὰς καὶ
* * * σύνδεσμος. Πλα-
* * * γίως, πόλις τῆς
* * * Νέας καὶ πόλις
* * * τῆς Παλαιῆς Ἑλλάδος.
Μακαμένη Γαζία

614. Πρόβλημα
Περνῶ ἓνα κοπάδι κοράκοι
Κάποιος ἀπὸ κάτω τὸν χαιρετᾷ:
— Γεῖά σας, ἐκατό κοράκοι !
— Ποῦ βροθήκαμ ἐκατό ! τοῦ
ἀπαντοῦν.
— Πόσοι εἶσατε λοιπόν ;
— Νά : ὄσοι εἶμαστε, κ' ἄλλοι
τόσοι, κ' οἱ μισοί, καὶ τὸ
τέταρτο, καὶ σὺ μαζί, γινόμαστε
ἐκατό.
Πόσοι ἦσαν οἱ κοράκοι ;
Μικρὸς Ἀθηναῖος.

615-619. Μαγιὸν Γράμμα
Τῆ ἀντάλλαγι ἓνὸς γραμμα-
τος ἐκάστην τῶν κάτωθι λέξεων
δι' ἓνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐ-
τοῦ, νὰ σχηματισθῶν ἄνευ ἀ-
ναγοματισμοῦ ἄλλαι τόσαι
λέξεις :

Μαύρα, μέρος, τόνοξ, πότος, δῶμα.
Μποῦμι

620. Ποικίλη Ἀκροστιχίς
Τὸ πρώτον γράμμα τῆς πρώ-
της τῶν κάτωθι ζητουμένων λέ-
ξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας,
τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ καθέ-
της, ἀποτελοῦν μουσικὸν ὄργανον :
1, Γάλλος φιλέλην στρατη-
γός· 2, Κάτοικος μαγευτικοῦ μέ-
ρους τῆς Κωνσταντινουπόλεως·
3, Γάλλος θαλασσοπόρος, γυν-
στὸς καὶ ἀπὸ μυθιστόρημα τῆς
Διαπλάσεως· 4, Κορίτσι πού χα-
λᾷ τὸν κόσμο· 5, "Ὁραῖος νεὸς
μυθικός· 6, Τὸ γλυκοχάραμα
(δλ' αὐτὰ ψευδῶνυμα τῆς Δια-
πλάσεως)· 7, Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἡ-
ρωῶς τῶν «Διστῶν Διακοπῶν».

621. Μικτὸν
ααιο - νόρ - η - πν - ια - πλν
Μελαχροινὴ τοῦ Σκέττιν
622. Γρίφος
ο ο α α
ο ο αα α Πομόνης φύλλα
ο μὲν α α α
ο ο α α α Ι Α Κ Θ ε φύλλα
ο ο α α α

623. Charade
Dans les plus vives douleurs ahi
[l'un se fait entendre.
L'autre de la populace est un
[cher regal.
Ici, le tout, s'enflamme et se-
[me feu et cendre ;
Là, il renouvelle l'air en lui
[servant de canal.
Κοκκινὴ Μικροπέλα

624. Rebus Populaire
ver ver
ver ver
ver ver
Ζακυνθῖνὸ Μενεξεδάνι.

ΑΥΘΕΙΕΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσση. τοῦ φεβ. 27
397. Μήθεια (μή, διά.) — 398.
Διώνη (δύο νι.) — 399. Πληγή - ἡ
Γῆ. — 400. Ὁ μύσχος, ἡ Μόσχα.
401. Θ

Α Η Ρ
Κ Υ Β Ο Σ
Ι Σ Π Α Ν Ι Α
Α Γ Η Σ Ι Λ Α Ο Σ

402. Ὁ χρόνος εἶναι λόντης ἰα-
τρέος. (Ἡ ἀνάγνωσις κατὰ στή-
λας λαμβάνομεν ἐκ τῶν ἄνω ὀ-
πὸ ἐν γράμμα τῆς τετάρτης καὶ
τῆς πρώτης, κατόπιν ἐκ τῶν κῆ-
τω ἀπὸ ἐν τῆς τρίτης καὶ τῆς
δευτέρας, ἐναλλάξ. — 403. ΘΑΡ-
ΡΟΣ (Θ - ροῦς, "Α - σρος, Ρ - ὠ-
μός, Ρ - οῖα, Ὁ ιος, Σ - νᾶ.) — 404.
ΩΗ - ΑΕ = ΓΑΡΤΗΣ ΑΡΧΕ
("Ὁμοι, ἀΗδῶν, Δράμα, "Αρτε-
μος.) — 405. Ἡ Πεντέλη εἶναι ὀ-
ρος τῆς Ἀττικῆς. (Η, πέντε λι,
ἡ νέο ρόσι, εἰς αὖ τι, ς.) — 406.
Radeau - rideau.

ΜΗ ΔΗΜΟΝΕΙΤΕ πὸς κάθε παρῳ-
γελία σας, γὰρ νὰ ἐκτελεῖται ἡμέσως,
πρὶν νὰ συνοδωθεῖται καὶ μὲ μὴ ταπει-
νῆ ταγία, ἐκ αὐτῆς πού σας στέλλομεν τὸ
φύλλο καθε ἑβδομάδα

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

/ΚΘ — 854-
Με μεγάλη μου εὐχαρίστηση θά ἔλληλο-
γράφωσά μὲ τῶν Ραχίτην, Ἀστὸν τοῦ
Πόντου καὶ μ' Ἐβρονη Γατοῦλα. Δ/σις :
"Ἀθῆνας 25, Θεσσαλονίκην.
Καὶ μὴ ἀποκλίθη : Μαγαζάκι = Καν-
ταρτζόγλου Δαροῦθα.

/ΚΘ — 855-
Πολανέζας = Μ. Παπανικολάου, Ἐματόξια
— Ν. Σαράτσου, Παγαοσία = Ε. Σαρά-
τσου. Πρὸς ἐπιλήρησιν τῶν λέξεων τῆς Πα-
ροικίας Ἐψηγημένοι. Τέσσαρ

/ΚΘ — 856-
Ανταλλάσσω Μ. Μυστικῶν, Κάρτες ἡθο-
ποῦν μὲ θύοις-εξ. Στείλατε : Μ. Ἀ-
θανασιάδην, (διὰ Πεζανὸν) Μυτιλήνην.
Πεζανὸς

/ΚΘ — 857-
ΕΜΜΕΙΡΩΝ ΓΡΑΜΜΑ
Ποῖα ἐβγῆνικῶ καριότι
θὰ μ' ἀρνήθῃ μ' ἀπονία
ἓνα τῆς τετραδιάτι
ἐν' ὀμορφο καρτάκι ; ;
Ἐπίσης ἀλλογραφῶ
καὶ ἐπὶ τὴν Ἀθήνα μένω
ἐπὶν δοῦκα Φιλικὸ δατῶ-
λοῦν νὰ περιμένω ; ; ;
Τὸς στείλωντας εὐχαριστῶ
κ' ἀπ' ἄλλους καρτερά.

/ΚΘ — 858-
Ἐκάβη, λαδοῦμαι γιὰτὶ τετραδιάτι σου
δὲν πῆρα, κ' ἀκόμα περισσότερο γιὰτὶ
μὴλας σὲ κάποια ἀγγελία, ὅχι καὶ τόσο
καλά.
Μὲ ἡγάπη : Βαρωνέσσα

/ΚΘ — 859-
Ανταλλάσσω κάρτες. Δ/σις : (ΚΘ—612).
Καπογιαννέκη, τί γίνεσσι ; γιὰτὶ δὲ
γράφεις ; Ὑποψήφιος Δημάρχου, Δ/σις σου ;
Δακρυομένη Μαρία

/ΚΘ — 860-
Τρισημιανέ, παρακαλῶ θερμῶς στείλε τέ
θραβευθέντα σου. Δ/σις ; (ΚΘ—523-
678).
Γεῖα ΣΑΣ

/ΚΘ — 861-
Πελωνέξας, γιὰτὶ δὲν μὰς γράφεις ; Μὰς
ἔχουσες πιά. "Ἐ ;
Παγαοσία, Σκωτάξ

/ΚΘ — 862-
Ανταλλάσσω μὲ ὄλες - ους Μ. Μυστικῶν,
κώτες ἑσπερων. Στείλατε : Λυὸ Μάρα,
Τιμολέοντος 14, Ἀθήνας. Λυὸ Μάρα.

/ΚΘ — 863-
Ἐξουλοῦθα ἀντάλλαγι Μ. Μυστικῶν,
ὄξ καὶ καρτῶν. Μαγικὴ Ναχητῆ, ποῖα
Δ/σις σου ;
Γελαστὴ Μικροπούλα

/ΚΘ — 864-
Ἀνεὶ δραχμῶν 125 ζητεῖται ὁ ἴδος
τόμος τῆς Α' Περιόδου (1886 - Β').
Ἄ πευθντέον κ. Α. Κ., Γραφεῖα Δια-
πλάσεως.

/ΚΘ — 865-
Ἐξουλοῦθα ἀντάλλασσω Μ. Μυστικῶν
καὶ κώτες. Δ/σις μου : Mlle Perséphone
Manopoulo, Rue Sésostris 1, Alexandrie,
Egypte.
ΑΝΕΜΟΝΗ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ

/ΚΘ — 866-
Ζεῦσιπερῶν — ΒΟΥΤΕΡΡΑ, Ὑγιάνουξ
— ΛΥΓΓΑΡΑ, Ροδανθῆ = ΚΟΝΙΔΗ. Ἄπρῳ-
κίμοξ = ΜΗΙΖΟΥ. Αἱ τέσσαρες εἰς φέλιαι
(Συνέχεια). ΣΤΑΓΚΟξ

/ΚΘ — 867-
Ἀλλῶ τετραδιάτιμα θύοις ἔχει τὴν κα-
λοσύνην ἃς στέλλῃ ἰδιαίτερα δ' Ἰδανι-
σμοξ, ἂν θυμᾶται ἓνα φύλο τοῦ θαιμοῦ τῆς
Ἐλευθερίας καὶ τοῦ Κλεάνθη, ἃς μοῦ γρά-
φῃ. Δ/σις : Mlle Giovanna Fusco, Rue
Margani 8, (pour M. C.) Alexandrie E-
gypte.
Μαῦρος Κρίνοξ

/ΚΘ — 868-
Μικρὴ Ἀρτίστα, Μερκία, σὰς ἔρω-
θέλετε νὰ γνωρισθῶμε ;
Μαῦρος Κρίνοξ

/ΚΘ — 869-
Βασιλέα τοῦ Ἄδου, κρόδεσαι τόσο ἄ-
σχημα ! εἶσαι ὁ Κ. Βασιλειάδης.
Μαῦρος Κρίνοξ

/ΚΘ — 870-
Ἐλευθερία Ρουσακίη, ἐνὸς σου ἔστειλα
τετραδιάτι Μ. Μυστικῶν δὲν ἔλαβα ἐ-
κόρη δικὸ σου καὶ τὸ περιμένο ἀντιποῦ-
νοξ.
Πέτροξ Ριονοῖα

/ΚΘ — 872-
ΕΠΟΙΞΙ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΩΝ (πρὸν Πρωτοξ)
Πρόδροξ : Πενταπάρτιξ, Ἄντιπρῳ-
δὸξ : Ντελορίναξ, Ταμῖαξ : Ἐπαρ-
χιατάκι, Γ. Γραμματικῶξ : Ἀξένιοστοξ,
Δακρυομένηξ : Σερμάξια.
Ἀπετελέματα Α' διαγωνισμοῦ Π.
Πνευμ. : Βραβεῖον Α' : Μακαμένη Δεξά.
Τὸ θραβεῦσέν Π. Πνεῦμα :
"Ὁ διδάσκαλοξ : — Πέξ μου, Κωστανῆ,
πὸξ κάνει ὁ μέλλον τοῦ ρημάτοξ ἔξυ ; —
Ἐξο καὶ σῆμα, κέρτε.

/ΚΘ — 873-
Γόρδιξ ἐστὶ τὴν ἐξοχὴ καὶ καταρτίξω ἄλλη-
λογραφία. Ἐπινοπούλα, Μικρομ-
γαλή, νὰ περιμένω γράμμα σοξ ἐπὶ Δ/σις ;
Γιάννην Κοριακῶν, Γλαδστίνοξ 8, Ἐξέτ-
τη, μῆλαξ ἔφυγες γιὰ τὸν Ἄρη ;
ΜΟΙΛΑΝΘΗξ

/ΚΘ — 874-
Ἐπανευραλῆξ ὄνομα καὶ πρᾶγμα.
Ταῖρον δὲν εἶναι ἡ
(Δισκῶ.) Νεράϊδα τοῦ Γαλοῦ

/ΚΘ — 875-
Ἐπινοπούλα, Γεῖα ΣΑΣ, ἀλλογραφα-
— φύμοξ ; Πωγωνάτοξ

/ΚΘ — 876-
Γεῖα ΣΑΣ, ἀλλογραφῶμεξ ;
Ἐφετῆξ τῆς Ἡπειροῦ

/ΚΘ — 877-
ΑΙΣΧΟΣ ! Γόρδιξ Δεσπέ, νὰ ἐπο-
καλήσῃς τοὺς προσωπικῶς φίλοξ
σου πού σ' ἐμποτισθῆκαν τὰ ψευδῶνυ-
μοξ, γιὰ νὰ ΠΕΚΑΑΜΑΡΙΖΕΣΑΙ...
ΒΑΣΙΛΕΙΟξ ΜΑΚΕΔΟΝ

/ΚΘ — 878/-
Γόρδιξ Δεσπέ (Τοτὸ μου), δεῖνὸν πρὸξ
κέντρα λαυτεῖαν : Μαρκεσίνοξ Σα-
τομπριάν δὲν εἶναι Βάντας, (Βεβαῖοξ
Διαπλάσιξ) ἀλλᾶ... Σοῦλαξ — Διμητριά-
δης...
ΜΑΡΚΗΣΙΟξ ΣΑΤΟΜΠΡΙΑΝ

/ΚΘ — 879/-
ΠΡΟΣΟΧΗ ! ! Γιὰ νὰ ἔχετε τὴν ἀνεσίδη-
σας ἰσχυρ, κόνιζετε τὴν (ΚΘ — 870).
ΚΘ — 880-

Ἀπειρη γὰρ θὰ μὰς γνῶσισον, ἃς δια-
πλασοπούλα ἐξ Θεσ. νῆσξς ἐστέλοῦν νὰ
μὰς γνωρισον. Γράφετε πού καὶ πότε : Ε.
Βοσνιάκοξ, Δημητρίοξ Πολυκαρπίτοξ 27,
Κωνσταντὴ Νεράϊδα
Μελαχροινὴ Νεράϊδα
ΚΘ — 881-

Ἐὰν Δικτασοπούλα ἐξ δὲν ἀπάντησα
ξ ἀξ μου τὸ ὀνειδισμοῦν, γιὰτὶ ἦρον τα-
ξίδι.
Μελαχροινὴ Νεράϊδα
ΚΘ — 882-

Μικρὴ Σουδανέξ, ἐπιπέξξ με τὴν
ΜΗΔ, κομᾶξ θὰ χαλιπέξξ. Ἀνδαλου-
σία, ἀπάντησά σου δὲν πῆρα.
Πέτροξ Ριονοῖα

/ΚΘ — 883-
Χρυσὴ μὰξ : ξάνη, δέξου τίς καρδιόβγαλ-
τες εὐχέξ τῆς Ντινῆς καὶ Λόρας σου.

ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879 - 1893)
ἀπὸ τοῦξ ἐκδοθένταξ 24 τόμοξξ
ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἔξῃξ
τέσσαρξ : Τοξ, 12οξ, 14οξ, καὶ
18οξ. Ἐκαστοξ τόμοξ δοχ. 26,
ταχυδρομικῶξ δὲ ἀποστέλλομενοξ
δοχ. 28, 50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν
καὶ δοχ. 35 διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894 - 1928)
ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθένταξ τό-
μοι, 35 ἐν ὄλω. Ἐκαστοξ τόμοξ
ἄρραφοξ δο. 80 καὶ ραμμένοξ
δο. 85. Ταχυδρομικῶξ τέλη ἐκῶ-
στου τόμου κροσθετέα εἰς τὸξ
ἀνω τιμάξ : Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν
δοχ. 5 ὁ ἄρραφοξ καὶ δοχ. 15
ὁ ραμμένοξ, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτε-
ρικὸν δοχ. 23 εἰτε ἄρραφοξ εἰ-
τε ραμμένοξ.